

Porovnání daňových dopadů při volbě formy podnikání jako OSVČ nebo s.r.o. pro firmu EUREGNIA, s.r.o.

Lucie Prokopová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie Prokopová**
Osobní číslo: **M13128**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Porovnání daňových dopadů při volbě formy podnikání jako OSVČ nebo s.r.o.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se forem podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná a společnost s ručením omezeným.

II. Praktická část

- Analyzujte vybrané daně České republiky v letech 2006–2016.
- Analyzujte daňové dopady v různých případech pro osobu samostatně výdělečně činnou a pro společnost s ručením omezeným.
- Navrhněte optimální varianty podnikání pro klienty daňové a účetní společnosti.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

European tax handbook 2014. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 1990, ISSN 0925-9759.

HEJDA, Jan. Společnost s ručením omezeným. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2014, 279 s. ISBN 978-80-7263-870-3.

JOSKOVÁ, Lucie. Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 207 s. ISBN 978-80-247-4445-2.

ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie. Zakládáme a provozujeme živnost: podnikání podle živnostenského zákona. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, 210 s. ISBN 978-80-251-1735-4.

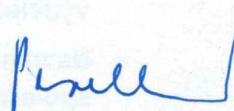
ZICHOVÁ, Jaroslava. Živnostenské podnikání. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, 196 s. ISBN 978-80-7418-001-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena především na porovnání daňových dopadů na podnikající fyzickou osobu na rozdíl od právnické osoby. Dále se věnuje daňovému systému České republiky a to hlavně ve své teoretické části. Práce je rozdělena na dvě části. První část je tedy teoretická, která vymezuje fyzickou a právnickou osobu a již zmíněnou daňovou soustavu České republiky, přitom se opírá hlavně o českou legislativu a také literaturu. Druhá část je praktická, která se věnuje analýze vývoje daně z příjmů fyzických a právnických osob ve zvoleném časovém horizontu, konkrétně v letech 2006 až 2016. Dále se zaměřuje na konkrétní daňové zatížení v případě fyzické osoby i právnické osoby, přičemž využívá teoretických poznatků. Jsou sestaveny varianty pro obě formy podnikání a jejich srovnání. Závěrem jsou, po srovnání, navrženy optimální řešení pro zvolení formy podnikání s kritériem daňového zatížení při podnikání.

Klíčová slova: daň z příjmů, fyzická osoba, právnická osoba, daňový systém, daňové zatížení

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused mainly on comparison of the tax impacts on a self-employed person as against a legal person (corporate). He also deals with the tax system of the Czech Republic, especially in theoretical part. The thesis is divided into two parts. The first part is theoretical, which defines the self-employed person and legal person and the aforementioned tax system of the Czech Republic. It is based mainly on Czech legislation and literature. The second part is practical, which deals with the analysis of the income tax of self-employed persons and legal persons in the chosen time horizon, specifically between 2006 and 2016. It also focuses on the specific tax burden for self-employed persons and legal entities, using the theoretical knowledge. Variants for both forms of business are compiled and compared. Finally, after comparison, an optimal solution is proposed for choosing a form of business with a tax burden on business.

Keywords: Income Tax, Self-employed Person, Legal Person, Taxation System, Tax Burden

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za užitečné rady, připomínky, které mi poskytla. Ale především za její čas, který mi věnovala při zpracování bakalářské práce. Dále patří poděkování paní Ing. Ivoně Huňkové, jednatelce společnosti Euregnia, za návrh tématu, věnovaný čas, poskytnutí cenných rad a příležitosti k vypracování bakalářské práce. Díky patří také týmu účetních společnosti Euregnia, které mi při vypracování práce také poskytly rady a věnovaly mi kousek svého času. Mé děkuji směřuje také rodině a přátelům, kteří při mně stáli po celou dobu mého studia a zůstali mi po boku nejen při všech úspěších, ale také při nezdarech a nepřestali mě podporovat.

„Co chceš, můžeš.“

Tomáš Baťa

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 OBCHODNÍ KORPORACE.....	12
1.1 OSOBNÍ SPOLEČNOSTI.....	12
1.1.1 Veřejná obchodní společnost	12
1.1.2 Komanditní společnost.....	13
1.2 KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI	13
1.2.1 Akciová společnost	14
1.2.2 Společnost s ručením omezeným	14
2 SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM.....	15
2.1 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM	15
2.1.1 Založení a vznik společnosti	16
2.2 DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM.....	17
3 FYZICKÁ OSOBA.....	18
3.1 CHARAKTERISTIKA ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ	18
3.1.1 Druhy živností.....	19
3.1.1.1 Ohlašovací živnosti.....	19
3.1.1.2 Koncesované živnosti	20
3.1.2 Vznik živnostenského oprávnění	20
3.2 DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ FYZICKÉ OSOBY	20
4 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	22
4.1 PŘÍMÉ DANĚ	23
4.1.1 Daň z příjmů.....	24
4.1.1.1 Daň z příjmů fyzických osob	24
4.1.1.2 Daň z příjmů právnické osoby	26
4.1.2 Daň majetkové.....	28
4.1.2.1 Daň z nemovitých věcí	28
4.1.2.2 Daň z nabytí nemovitých věcí	29
4.1.2.3 Daň silniční	30
4.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	31
4.2.1 Univerzální daně	32
4.2.1.1 Daň z přidané hodnoty.....	32
4.2.2 Selektivní daně	33
4.2.2.1 Spotřební daně	33
4.2.2.2 Clo.....	33
4.2.2.3 Ekologické daně.....	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
5 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI EUREGNIA.....	36
6 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	37

6.1	ANALÝZA VYBRANÝCH DANÍ V LETECH 2006-2016	37
6.1.1	Analýza daně z příjmů právnické osoby	37
6.1.1.1	Zdanění v letech 2006-2007	37
6.1.1.2	Zdanění v roce 2008	38
6.1.1.3	Zdanění v roce 2009	39
6.1.1.4	Zdanění v roce 2010	39
6.1.1.5	Meziroční srovnání daňového dopadu na právnickou osobu.....	40
6.1.2	Analýza daně z příjmů fyzických osob	41
6.1.2.1	Zdanění 12% sazbou	41
6.1.2.2	Zdanění 12% sazbou + 19% sazbou	41
6.1.2.3	Zdanění 12% sazbou + 19% sazbou + 25% sazbou.....	42
6.1.2.4	Zdanění 12% sazbou + 19% sazbou + 25% sazbou + 32% sazbou.....	42
6.1.2.5	Celkové srovnání progresivního zdanění s nynějším zdaněním.....	43
6.2	POROVNÁNÍ DAŇOVÝCH DOPADŮ PŘI PODNIKÁNÍ FORMOU OSVČ A S.R.O V ROCE 2016	44
6.2.1	Základ daně ve výši 146 900 Kč	44
6.2.2	Základ daně ve výši 477 100 Kč	47
7	DOPORUČENÍ FIRMĚ EUREGNIA.....	52
7.1	DOSAŽENÍ ZÁKLADU DANĚ 146 900 Kč	52
7.2	DOSAŽENÍ ZÁKLADU DANĚ 147 000 Kč – 477 000 Kč.....	52
7.3	DOSAŽENÍ ZÁKLADU DANĚ 477 100 Kč A VÍCE.....	53
	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM TABULEK.....	61

ÚVOD

Problematikou daní se musí zabývat víceméně každý z nás. První kontakt s daněmi pro spoustu lidí je pravděpodobně jejich první přivýdělek, například při studiích, jak se říká brigáda. A nepochybně každý, kdo vstupuje do pracovněprávního vztahu, se daním nevyhne. Ale také nepochybně ten, kdo se rozhodne nebýt zaměstnancem a začne podnikat na vlastní pěst. Ovšem daně se netýkají pouze nás, jako fyzických osob (podnikajících i nepodnikajících), ale také právnických osob, tedy těch, kteří se rozhodli založit si vlastní společnost. Bohužel ne každý je s problematikou daní dostatečně seznámen a tak se občas najde někdo, kdo je ve finále překvapen, jaké částky ze svých příjmů musí odevzdat.

Právě porozumění zdanění příjmů fyzických a právnických si bakalářská práce klade za cíl. Česká daňová soustava je poměrně rozsáhlá, existuje u nás více daní, proto je práce zaměřena především na daně z příjmů, které se při podnikání nevyhneme. Dalším cílem bakalářské práce je porovnání forem podnikání a to právě formou podnikající fyzické osoby na rozdíl od právnické osoby, konkrétně společnosti s ručením omezeným.

V první, teoretické, části práce budou objasněny formy podnikání, kterými se práce zabývá. Obsahuje představení jak fyzické osoby, možnosti jak formou fyzické osoby podnikat, tak právnické osoby, opět i s možnostmi, jakou právnickou osobu lze založit, přičemž největší pozornost bude věnována společnosti s ručením omezeným. Poté je pozornost věnována české daňové soustavě. Daně jsou rozděleny do dvou základních částí a následně jsou jednotlivé daně objasněny.

V druhé, praktické, části jsou aplikovány teoretické poznatky z oblasti daní a forem podnikání při zjišťování velikosti daňového zatížení osoby samostatně výdělečně činné a společnosti s ručením omezeným. Následně je toto daňové zatížení porovnáno pro rok 2016. Praktická část se taky věnuje vývoje daňového zatížení v čase, a to samostatně pro fyzickou a samostatně pro právnickou osobu.

Závěrem je shrnutí praktické části a jsou navrženy varianty při volbě formy podnikání při zahajování vlastní podnikatelské činnosti.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cíle práce

Všechny fyzické i právnické osoby se setkávají s daňovými povinnostmi, některé méně a některé více. Daňové zatížení podnikající osoby se odvíjí od více faktorů, mezi nimi i od toho, jakou formu podnikání si osoba zvolí. Každý, kdo s podnikáním začíná, by se s problematikou daní měl seznámit, aby nebyl později překvapen, protože daně jsou, bohužel, jistým zatížením.

Bakalářská práce je věnována daňové tématice a jejím hlavním cílem je analýza daňového zatížení fyzické a právnické osoby z hlediska daně z příjmů. Dále se práce věnuje výpočtu výše daně z příjmů fyzických i právnických osob v daných případech, při předpokladu zahájení podnikání. Závěrem praktické části je návrh volby formy podnikání pro společnost Euregnia, která v rámci své poradenské činnosti, může pomoci klientům, kteří se rozhodují zahájit podnikání. Aby bylo snadnější porozumět výsledkům praktické části, bakalářská práce se v první části zaměřuje na charakteristiku fyzických a právnických osob a také na daňovou teorii.

Metody práce

V bakalářské práci jsou aplikovány především metody sběru a shromáždění informací a dat, následně jejich analýza. První část práce je teoretická a využívá především věcné (obsahové) analýzy a syntézy zvolených zdrojů, především tedy knižných a to výběr z české literatury a nedílnou součástí je také výběr z české legislativy. Druhou částí je část praktická, ve které je využito opět metody analýzy dat za vybraný časový horizont a následně metody dedukce, modelování a srovnání. Je využito uspořádání dat do tabulek, pro větší přehlednost. Po využitích těchto metod je možno navrhnout optimální řešení pro Euregnii.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBCHODNÍ KORPORACE

Obchodní korporace jsou u nás nově upraveny zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích).

Právnícké osoby dělíme na osobní společnosti a kapitálové společnosti, dále na evropské společnosti a evropská hospodářská zájmová sdružení, jak vymezuje § 1 zákona o obchodních korporacích (Česko, 2012b). V následujících kapitolách budou krátce charakterizovány pouze osobní společnosti a kapitálové.

1.1 Osobní společnosti

Osobní společnosti mohou být zakládány pouze za účelem podnikání nebo správy majetku, to nám udává § 2 zákona o obchodních korporacích (Česko, 2012b). Kolářová (2013, s. 13) dále popisuje osobní společnost, jako právnickou osobu, kde má podnikatel osobní účast na jejím řízení a společníci ručí neomezeně za závazky společnosti.

Za osobní obchodní společnosti považujeme veřejnou obchodní společnost a komanditní společnost, takové rozdělení najdeme jak u Kolářové (2013, s. 13), tak v zákoně o obchodních korporacích v § 1 (Česko, 2012b).

1.1.1 Veřejná obchodní společnost

Veřejnou obchodní společnost zakládají nejméně dvě osoby (fyzické nebo právnické), pod společným obchodním jménem, ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem. Název společnosti musí obsahovat označení, že jde o veřejnou obchodní společnost, nejčastěji najdeme za obchodním jménem zkratku „v.o.s.“, pokud název společnosti obsahuje jméno jednoho ze společníků, přidává se označení „a spol.“, vysvětluje Kolářová (2013, s. 13).

Založení veřejné obchodní společnosti lze provést uzavřením společenské smlouvy. Společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku. Podíly společníků jsou stejné a každý společník má jeden hlas, pokud si to ve společenské smlouvě jinak neupraví, což jim umožňuje zákon o obchodních korporacích v § 97. I zisk a ztrátu si společníci rozdělují rovným dílem podle § 112 (Kolářová, 2013, s. 14, Česko, 2012b).

Zrušit lze společnost z důvodů, které vymezuje § 113, například výpovědí společníka, která musí být podána nejpozději 6 měsíců před koncem účetního období (Česko, 2012b).

Zánik společnosti je potom okamžik výmazu z obchodního rejstříku (Kolářová, 2013, s. 14).

1.1.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost mohou založit také nejméně dvě osoby, jeden komanditista a jeden komplementář. Komplementář ručí za závazky společnosti celým svým majetkem, komanditista pouze do výše svého nesplaceného vkladu, který je zapsaný v obchodním rejstříku. Název společnosti musí obsahovat označení, že jde o komanditní společnost, obvykle vidíme zkratku „k.s.“. Pokud název obsahuje jméno jednoho ze společníků, který je komanditista, jeho ručení za závazky je stejné jako u komplementáře, ručí tedy celým svým majetkem (Kolářová, 2013, s. 14).

Založení komanditní společnosti lze provést uzavřením společenské smlouvy. Společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku. U komanditní společnosti je rozdělování zisku poměrně složitější problematika. Zisk se nejprve rozdělí na dvě části – na část připadající komplementářům a část připadající komanditistům a to v poměru, který určí společenská smlouva. Komplementáři si většinou rozdělují svoji část zisku rovným dílem (určeno společenskou smlouvou) a poté ho zdaňují jako fyzické osoby. Část zisku, která připadá komplementářům, se zdaňuje sazbou, která je určena právnickým osobám. Čistý zisk se komanditistům vyplácí podle výše jejich splacených vkladů. Ztráta prvotně připadá na komplementáře v rovném poměru (pokud společenská smlouva nestanoví jinak) a komanditisté hradí ztrátu pouze tehdy, stanovuje to společenská smlouva, jak dále vysvětluje Kolářová (2013, s. 14-15).

Zákon o obchodních korporacích v § 127 nevymezuje, kdy se komanditní společnost ruší, ale naopak, kdy se komanditní společnost rušit nemůže, například z důvodu prohlášení konkursu na majetek komanditisty, smrt komanditisty, zánik komanditisty atd. Komanditní společnost se ruší, pokud žádný z komplementářů nesplňuje podmínky, které požaduje § 46. Společnost zaniká výmazem z obchodního rejstříku (Česko, 2012b).

1.2 Kapitálové společnosti

Kolářová (2013, s. 15) vysvětluje základní charakteristiku kapitálových společností jako majetkovou účast společníků. Čistě kapitálová společnost je pouze akciová společnost, společnost s ručením omezením má některé znaky osobní společnosti.

1.2.1 Akciová společnost

Akciová společnost jako kapitálová společnost má základní kapitál rozdělen na počet akcií a jeho minimální výše je 2 000 000 Kč, což uvádí Kolářová (2013, s. 19) a zákon o obchodních korporacích nám to definuje v § 243, § 246. Dále Kolářová (2013, s. 19) připomíná, že stejně jako u osobních společností i u akciové společnosti musí název společnosti obsahovat údaj, že se jedná právě o akciovou společnost, běžně se uvádí zkratka „a.s.“.

K založení společnosti je potřeba přijetí stanov a ten, který ty stanovy přijme a podílí se na úpisu akcií, je zakladatelem společnosti podle § 250. Podíly na zisku se odvíjí od vlastnictví akcie a jsou vypláceny ve formě dividend. Akcie dále zakládá právo na řízení společnosti a právo na podíl na likvidačním zůstatku podle stav společnosti, což nám vymezuje § 256 (Česko, 2012b).

O zrušení akciové společnosti uvádí Kolářová (2013, s. 20) následující informace, valná hromada, která je jedním z orgánů společnosti, rozhoduje o zrušení akciové společnosti usnesením. K přijetí tohoto usnesení je potřeba souhlas dvoutřetinové většiny a následně je nutné o tomto usnesení zajistit notářský zápis. Nástupnickou společností, pokud by mělo dojít k přechodu na právního nástupce společnosti, může být opět nová akciová společnost, popřípadě společnost s ručením omezeným.

1.2.2 Společnost s ručením omezeným

Nejčastější formou podnikání je společnost s ručením omezeným (Kolářová, 2013, s. 15), proto jí bude věnována samostatná následující kapitola.

2 SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM

Společnost s ručením omezeným patří mezi kapitálové společnosti, jak uvádí Kolářová (2013, s. 15) a také Josková (2014, s. 9), která dále uvádí, že výhodou společnosti s ručením omezeným je právě omezené ručení, jak vyplývá již z názvu právní formy a také je výhodou, že společníci si mohou společnost přizpůsobit svým potřebám díky dispozitivní právní úpravě, s čím souvisí informace od Kolářové (2013, s. 15), že společnost s ručením omezeným je nejrozšířenější formou podnikání. To potvrzuje i Josková a kolektiv autorů (2015, s. 21), která uvádí, že k poslednímu dni roku 2013 podle Českého statistického úřadu u nás bylo přes 365 000 společností s ručením omezeným, pro srovnání uvádí počet akciových společností, kterých bylo přes 25 000.

2.1 Charakteristika společnosti s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným upravuje nově (od 1.1.2014) zákon o obchodních korporacích, ale také nový občanský zákoník. Dřívější právní úpravou byl obchodní zákoník, který byl k 31.12.2013 zrušen. Nová právní úprava má značnou nevýhodu – společnost s ručením omezeným je upravena ve dvou zákonech (zákon o obchodních korporacích a v novém občanském zákoníku), což vede k nepřehlednosti a složitosti, upozorňuje Josková (2014, s. 12-13). Propojení mezi starou a novou právní úpravou se však snaží zabezpečit společná ustanovení, která jsou v obou nových právních předpisech, dodává Josková (2014, s. 15).

Protože se jedná kapitálovou společnost, je povinnost složit základní vklad společníkem. Se základním vkladem souvisí ručení společníků, které jak, jak už název napovídá, jen do určité výše. Konkrétně se výše ručení rovná nesplacenému vkladu zapsanému v obchodním rejstříku. Jakmile společník splatí celý svůj vklad a bude to zapsáno v obchodním rejstříku, jeho ručení zaniká (krom výjimečných případů, které najdeme například § 71 odst. 3 zákona o obchodních korporacích nebo například § 68 s návazností na § 69 zákona o obchodních korporacích). Vklady společníků tvoří základní kapitál společnosti, který by měl plnit funkci jakési jistoty pro věřitele. Dá se říct, že základní kapitál by měl kompenzovat omezené ručení společníků. Ovšem nová právní úprava na funkci jistoty zřejmě pozapomíná, protože jak uvádí § 142 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, společnost s ručením omezeným může být založená se základním kapitálem ve výši pouze 1 Kč (dříve 200 000 Kč), popisuje základní charakteristiky Josková a kolektiv (2015, s. 10-11).

2.1.1 Založení a vznik společnosti

Stejně jako i u ostatních společností i ke vzniku společnosti s ručením omezeným jsou potřebné dva kroky. Prvním krokem je založení společnosti. Společnost se zakládá zakladatelským právním jednáním, které musí být v písemné formě a musí mít také formu veřejné listiny, veřejnou listinou rozumíme notářský zápis (Hejda et al., 2014, s. 30-31).

Společnost s ručením omezeným může být založena neomezeným počtem společníků, ale i pouze jedním, na čemž se shodují Josková a kolektiv (2015, s. 23) a Hejda a kolektiv (2014, s. 31). Hejda a kolektiv (2014, s. 31) poté rozvádí, že pokud je společnost zakládána pouze jedním společníkem, zakladatelským právním jednáním je zakladatelská listina. Pokud společnost zakládá více společníků, zakladatelským právním jednáním je společenská smlouva. Obě formy zakladatelského právního jednání musí obsahovat minimálně název, sídlo, předmět činnosti, statutární orgán a jak se vytváří, pokud to nestanoví zákon a také kdo jsou první členové statutárního orgánu, dodává Hejda a kolektiv (2014 s. 31) a také přidává další náležitosti, které se v zakladatelském právním jednání objevují. Než jsou splněny vkladové povinnosti, společenská smlouva obsahuje například údaj o vkladové povinnosti zakladatelů a také lhůtu pro její splnění, je určen správce vkladu, nebo například je uvedeno, kdo byl určen jako jednatel nebo jednatele zakladateli společnosti. Společenská smlouva musí také obsahovat další povinné údaje, mezi které například patří firma (tedy název) společnosti, předmět podnikání společnosti nebo předmět činnosti společnosti, uvedení výše vkladů, které připadají na podíly, uvedení výše základního kapitálu, apod.

Druhým krokem je samotný vznik společnosti, což je okamžik zapsání společnosti s ručením omezeným do obchodního rejstříku. Zápis do obchodního rejstříku lze provést pouze na návrh, který podávají k rejstříkovému soudu jednatele společnosti, která byla založena. K návrhu se také přikládají listiny prokazující předpoklady pro zápis společnosti s ručením omezeným. Mezi tyto listiny patří živnostenské (popřípadě jiné) oprávnění k činnosti, právní důvod užívání prostor, které budou sloužit jako sídlo společnosti, popřípadě souhlas vlastníka těchto prostor a také souhlas osob zapisujících se do obchodního rejstříku (Hejda et al., 2014, s. 32, 35).

2.2 Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným

Práce se věnuje především daňovému zatížení v rámci přímých daní, čemuž bude věnována i následující praktická část. V této části konkrétně dani z příjmů právnických osob, kterou nám vymezuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Dani z příjmů právnických se detailně věnuje samostatná podkapitola práce (viz. strana 26-28). Základní informace, se kterými bude pracovat praktická část, jsou základ daně, což je, zjednodušeně řečeno, rozdíl, o který nám výnosy převyšují náklady a sazba daně, která činí 19 %, vše najdeme vymezeno v zákoně o daních z příjmů.

Společnost s ručením omezeným podléhá zdanění v podstatě na dvou úrovních. První úroveň je úroveň podniku a tou druhou úrovní je zdanění podílů na úrovni společníka. Před vyplacením podílů jsou podíly zdaněny srážkovou daní, která se neřadí ani mezi podnikové ani mezi individuální daně, je to daň konečná, jak je vysvětleno v European tax handbook (2014, s. 199).

Sazba srážková daně, kterou jsou zdaněny podíly, je ve výši 15 % (European tax handbook, 2014, s. 201).

3 FYZICKÁ OSOBA

Podnikání jako fyzická osoba se u nás v České republice vyskytuje nejčastěji. Především proto, že lze takovéto podnikání, například ohlašovací živnost, zahájit poměrně snadno, konstatuje Kolářová (2013, s. 12).

Fyzická osoba živnost provozuje prostřednictvím své osoby, popřípadě i prostřednictvím svých zaměstnanců a spolupracujících osob. Pokud nejsou splněny zvláštní podmínky, lze podnikat prostřednictvím odpovědného zástupce. Živnost mohou provozovat i právnické osoby (Štěpánová, 2007, s. 25). Práce se ovšem v následujících částech věnuje živnostenskému podnikání, které provozuje podnikatel jako fyzická osoba.

3.1 Charakteristika živnostenského podnikání

Základní charakteristiky živnosti (podnikání jako fyzická osoba) jsou soustavnost, samostatnost, provozování činnosti pod vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, provozování činnosti s účelem dosahování zisku a samozřejmě provozování činnosti v rámci mezí, které vymezuje živnostenský zákon. Mimo živnostenské podnikání existuje i tzv. neživnostenské podnikání, které je provozováno na základě jiného zákona, než je živnostenský zákon, stále se ale jedná o podnikání jako fyzická osoba (Kolářová, 2013, s. 32).

Soustavnost činnosti spočívá v provozování činnosti s předpokladem, že bude provozována i nadále. Nemusí se nutně jednat o činnost trvalou či nepřetržitou. Za soustavnou činnost se považuje i sezónní činnost nebo činnost provozovaná v intervalech různého časového rozmezí. Samostatnost je odlišujícím znakem od zaměstnání a vyznačuje se svobodou rozhodování, o výkonu činnosti, místě výkonu činnosti, časovému rozmezí činnosti, organizaci práce, podnikatele, který živnost provozuje. Podnikatel také sám rozhoduje o financování činnosti a následném rozdělování zisku. Provozovat činnost pod vlastním jménem znamená vystupování podnikatele v právních vztazích vlastním jménem, není dovoleno užívat jméno jiného subjektu. Vlastní odpovědností, někdy označována jako provozování činnosti „na vlastní účet“, rozumíme být zodpovědný za závazky vyplývající z provozování činnosti a nést riziko z této činnosti. Podnikatel za závazky ručí celým svým majetkem. Účel dosahování zisku se posuzuje podle záměru podnikatele, zda zisk zamýšlí vytvořit a zda existuje možnost dosažení zisku. Není podstatné, zda k vytvoření zisku dojde, nebo dojde ke ztrátě. Pokud podnikatel provozuje činnosti a nemá v úmyslu dosahování zisku, poté nejde o živnost. Zisk je obecně chápán jako peněžní jednotka, ovšem může dojít i naturálnímu

plnění nebo protislužbám, které ovšem musí být ocenitelné v penězích, protože zisk se v peněžních jednotkách vykazuje v každém případě. Vysvětlení charakteristických znaků živnostenského podnikání poskytuje Kolářová (2013, s. 32) a doplňuje ji Štěpánová (2007, s. 4-10) a také Zichová (2008, s. 136-137). Poslední charakteristikou je provozování činnosti v mezích živnostenského zákona, tedy provozování činnosti na základě živnostenského oprávnění. Štěpánová ve své publikaci (2007, s. 10) uvádí jako živnostenské oprávnění živnostenský list, koncesní listinu, či osvědčení, které nám může předchodit dva doklady nahrazovat. Po novele živnostenského podnikání nám nově jako doklad slouží výpis z živnostenského rejstříku, to najdeme v publikaci Zichové (2008, s. 146), ukotveno v § 10 odst. 3 písmeno a) živnostenského zákona.

3.1.1 Druhy živností

Základní rozdělení živností je na živnosti ohlašovací a koncesované. Ohlašovací živnosti se následně rozdělují na živnosti volné, řemeslné a vázané (Kolářová, 2013, s. 32).

3.1.1.1 Ohlašovací živnosti

Zahájit podnikání jako fyzická osoba lze poměrně snadno, pokud se jedná o činnost, která spadá pod živnosti ohlašovací. K zahájení činnosti je potřeba splnit pouze všeobecné podmínky stanovené § 6 živnostenského zákona: plná svéprávnost (dosažení 18 let, přiznáním svéprávnosti, popřípadě uzavření manželství, jak stanovuje § 30 nového občanského zákoníku), popřípadě u nezletilých lze použít přivolení soudu k souhlasu zákonného zástupce k samostatnému provozování činnosti a bezúhonnost. Většina autorů jako např. Kolářová i Štěpánová uvádí všeobecné podmínky 3: bezúhonnost, dosažení 18 let a způsobilost k právním úkonům. Poslední dvě uvedené podmínky víceméně živnostenský zákon shrnuje pod jednu a to jako plnou svéprávnost (Česko, 2012a, Česko, 1991).

Rozdílem mezi živnostmi ohlašovacími volnými a řemeslnými s vázanými je podmínka odborné způsobilosti. K získání živnostenského oprávnění k provozování činnosti spadající pod ohlašovací živnosti volné není požadována žádná odborná způsobilost. Činnosti spadající pod ohlašovací živnosti řemeslné či vázané vyžadují odbornou způsobilost k jejich vykonávání (Štěpánová, 2007, s. 66, 72).

3.1.1.2 *Koncesované živnosti*

K provozování činnosti spadající mezi živnosti koncesované je nutné splnit nejen všeobecné, ale také je nutné mít povolení k provozování činnosti od živnostenského úřadu – koncesí (Štěpánová, 2007, s. 73).

3.1.2 **Vznik živnostenského oprávnění**

Fyzické osobě vzniká oprávnění provozovat živnost dvěma způsoby, podle druhu živnosti, kterou si fyzická osoba vybrala. U ohlašovacích živností vzniká oprávnění provozovat živnost dnem ohlášení, u koncesovaných živností vzniká oprávnění provozovat živnost udělením koncese, respektive nabytím právní moci koncese, podle § 10 živnostenského zákona (Česko, 1991).

3.2 **Daňové zatížení fyzické osoby**

Živnostenské podnikání řadí daňové zákony do skupiny §7 – Příjmy ze samostatné činnosti, zákona o dani z příjmů (Česko, 1992b).

Z hlediska přímých daní fyzická osoba je zdaňována sazbou daně z příjmů fyzických osob, tedy 15 % (European tax handbook, 2014, s. 212). Fyzická osoba si také podle §35ba zákona o daních z příjmů může ročně odečíst slevu na dani ve výši 24 840 Kč, ale pouze do výše daně, pokud je sleva vyšší než je vypočtená daň (Česko, 1992b).

Fyzická osoba je dále povinna odvádět sociální a zdravotní pojištění, jak uvádí dva zákony a to zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. V podstatě je to také forma daně, kterou musí fyzická osoba zaplatit a její výpočet se také váže na dosažený zisk.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení v §5b pojednává o vyměřovacím základu pro sociální pojištění pro osobu samostatně výdělečně činnou. Zákon říká, že fyzická osoba si může vyměřovací základ sama určit, ale minimální částka je 50 % z dosaženého základu daně, který je určen dle §7 zákona o daních z příjmů (ze samostatné výdělečné činnosti a upraven dle § 5 a § 23 zákona o daních z příjmů).

Zákon ale také udává minimální vyměřovací základ pro sociální pojištění a to v §14 odst. 6. Je uváděn minimální měsíční vyměřovací základ a to ve výši 25 % z průměrné měsíční mzdy 27 006 Kč – pro rok 2016 částka 6 752 Kč). Roční minimální vyměřovací základ je stanoven ve výši 81 024 Kč. §15a zákona o pojistném na sociální zabezpečení naopak sta-

novuje maximální vyměřovací základ pro fyzickou osobu a ten je stanoven měsíčně ve výši maximálně čtyřnásobku průměrné mzdy – pro rok 2016 částka 108 024 Kč. Roční maximum je částka 1 296 288 Kč (Mladá fronta a. s., ©2017a, Česko, 1992c).

Sazba sociálního pojistného je upravena §7 zákona o sociálním pojištění – 29,2 %. (Česko, 1992c).

Vyměřovací základ pro platbu zdravotního pojištění upravuje zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění v §3a pro osobu samostatně výdělečně činnou. Pro zdravotní pojištění je vyměřovací základ stanoven jako 50 % z dosaženého základu daně (určeného stejným způsobem jako pro sociální pojištění).

I u zdravotního pojištění zákon udává minimální vyměřovací základ v §3a odst. 2. Je uváděn v ročním vyjádření dvanáctinásobkem 50 % průměrné měsíční mzdy 27 006 Kč – pro rok 2016 částka 162 036 Kč. Maximální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění byl od roku 2015 definitivně zrušen (Mladá fronta a.s., ©2017b, Česko, 1992d).

Sazba zdravotního pojistného je upravena §2 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění – 13,5 % (Česko, 1992d).

4 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

Daňová soustava je pro Českou republiku nesmírně důležitá, protože právě prostřednictvím daní je do veřejného rozpočtu (nejdůležitější rozpočet je státní rozpočet, rozpočty krajů, obcí) přijímáno nejvíce peněžních prostředků. Z veřejného rozpočtu (především z daňových příjmů) jsou poté financovány veřejné statky, které mají uspokojovat širokou veřejnost. Dalšími důležitými výdaji jsou výdaje na armádu a složky, které mají za úkol kontrolovat udržování pořádku, dodržování zákonů a ochranu práva a majetku. Nelze opomenout také výdaje na starobní důchody, zdravotní péči, vzdělávání, sociální faktory, podporu v nezaměstnanosti, ekologie, ale také i vybrané politické aktivity jako například investiční pobídky, podpora obtížněji zaměstnatelných skupin obyvatel jako jsou absolventi a osoby starší 50 let apod. (Jurčík, 2015, s. 10-11).

Když se vrátíme k financování veřejných statků, tak dále Vančurová (2014, s. 10) uvádí, že by mohlo při takovém systému docházet k problému tzv. „černého pasažéra“, což by se projevovalo tím, že by určité osoby neplatili daně, ale využívali veřejné statky stejně jako ostatní, kteří daně platí. Daň je proto povinná platba, stanovená přímo zákonem. Můžeme říct, že na tyto dvě vlastnosti navazují další vlastnosti daní a to takové, že daně jsou nedobrovolné a vynutitelné. Tyto vlastnosti daní jsou i ukotveny v čl. 11 odst. 5 Listy základních práv a svobod (Jurčík, 2015, s. 10).

Ze strany občanů může být problémem i neekvivalentnost daní. Subjekty, které mají vyšší příjmy, často také do veřejného rozpočtu odvedou vyšší částku na daních, očekávalo by se, že budou moci poté čerpat větší výhody z veřejných statků, ale opak je pravdou. Právě proto, že daně jsou neekvivalentní, tak neexistuje vztah mezi tím, kolik subjekt odvádí na daních a kolik poté čerpá. S tím také souvisí neúčelovost daní, subjekt, který odvede daň, neví, na co budou jeho peněžní prostředky použity a také nikomu nevzniká nárok na konkrétní veřejný statek či službu. Jedinou výjimkou je daň silniční. Příjmy z daně silniční jsou zdrojem financování silnic a dálnic. Poslední vlastností daní je jejich opakovatelnost, to znamená, že jsou ve většině případů odváděny v pravidelných intervalech, např. daně z příjmů jsou placeny každoročně nebo jsou platby daní nepravidelné, např. daň z převodu nemovitostí se platí při každém převodu nemovitosti. Na čemž se shodují autoři jak Kubátová (2015, s. 15 – 16), tak i Jurčík (2015, s. 10).

V České republice existuje daňový systém, který má podle Kubátové (2015, s. 20) základní členění na daně přímé, nepřímé. Toto členění vychází z vazby na důchod. Hlavní rozdíl

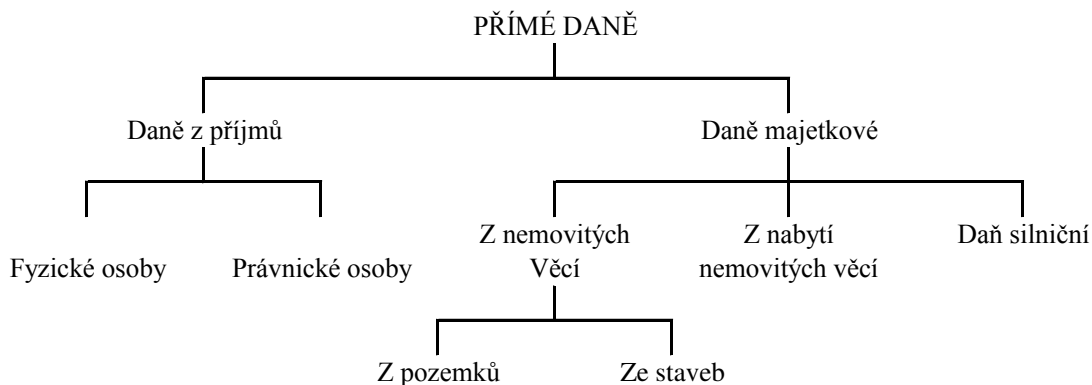
mezi daněmi přímými a nepřímými je v určení poplatníka a plátce daně, proto je důležité si vymezit pojmy poplatník a plátce daně. Vančurová (2014, s. 14, 15) vymezuje poplatníka jako osobu, jejíž příjem či majetek podléhá zdanění. Plátce daně potom jako osobu, která má zákonnou povinnost odvést daň, kterou vybere od jiných subjektů nebo daň, která je sražena jiným poplatníkům, do veřejného rozpočtu pod svou majetkovou odpovědností. Podle Kubátové (2015, s. 20) lze jednodušeji říct, že poplatník je osoba, která daň zaplatí a plátce je osoba, která daň pouze odvede prostřednictvím finančního úřadu do veřejného rozpočtu.

Daně přímé jsou především důchodové a majetkové, poplatník je platí ze svého příjmu či majetku za předpokladu, že tuto povinnost nemůže přenést na jiný subjekt. Poplatník je zároveň i plátcem daně a je předem určený. Daně nepřímé můžeme označit jako daně ze spotřeby, daň je zahrnuta v ceně zboží, či služby. Zde vystupuje poplatník, jako ten, který daň skutečně zaplatí v podobě vyšší ceny, na jedné straně a plátce daně, který vybranou daň odvede, na straně druhé. Plátce daně je předem určený, zatímco poplatník konkrétně předem určený není. Nepřímé daně tedy fungují na předpokladu, že subjekt, který daň odvádí, tak ji neplatí přímo ze svého důchodu, ale tato povinnost je přenesena na subjekt jiný (Kubátová, 2015, s. 20, Vančurová, 2014, s. 18).

Vedle daní přímých a nepřímých někteří autoři uvádí ještě daně ostatní, jako například Kubátová (2015, s. 21), označuje tuto skupinu jako daně, o kterých neříkáme, že jsou přímé nebo nepřímé. Často jsou označovány jako nedaňové platby. Jedná se zejména o příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, které ale také tvoří podstatou část veřejného rozpočtu.

4.1 Přímé daně

Mezi přímé daně patří daně z příjmů a daně majetkové. Jsou nejčastějším nástrojem regulace, protože mají přímého adresáta. Jsou poměrně sledované a dají se zde využít i sociální prvky. Tím, že jsou přímé daně adresované konkrétním daňovým subjektům, lze více dosahovat daňové spravedlnosti a platební schopnosti subjektů (Vančurová, 2014, s. 56).

Obrázek 1: Schéma přímých daní v ČR (vlastní zpracování)

4.1.1 Daně z příjmů

Daně z příjmů neboli daně důchodové, jsou v posledním desetiletí nejvýznamnějšími přímými daněmi. Jsou podstatnou částí rozpočtových příjmů, ale i přesto jejich podíl klesá. Mezi daně z příjmů patří daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Celkově tyto daně tvoří třetí nejdůležitější rozpočtový příjem (Vančurová, 2014, s. 56-57).

4.1.1.1 Daň z příjmů fyzických osob

Daně z příjmů fyzických osob jsou zdaňovány veškeré příjmy jednotlivců, je to daň univerzální (Vančurová, 2014, s. 2015). Pelech (2014, s. 29) dále upřesňuje, že dani z příjmů podléhají také dary a ostatní bezúplatná plnění v souvislosti se zrušením daně dědické a darovací, ke zrušení došlo od 1.1.2014. Celková daň poté závisí na celkovém příjmu za rok.

Podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších zákonů, jsou podle § 3 odst. 1 předmětem daně z příjmů fyzických osob: příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu, ostatní příjmy.

Jednotlivé skupiny příjmů tvoří dílčí základy daně, zákon o daních z příjmů je jednotlivě upravuje v § 6 - § 10. Dohromady tyto dílčí základy daně tvoří celkový základ daně, který (jak bylo uvedeno výše) podléhá dani z příjmů fyzických osob (Česko, 1992b).

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů říká, že příjmem se rozumí příjem peněžní i nepeněžní dosažený směnou. Pelech (2014, s. 37) v komentáři k zákonu doplňuje, že příjem se rozumí hrubá mzda, platy, odměny, tržby z podnikání nebo nájmu, přijaté částky za prodej nemovitých věcí apod. Příjmem může být jak částka v penězích, tak nepeněžní plnění, jak říká zákon. Nepeněžní plnění jsou oceňována podle zákona o oceňování majetku (zá-

kon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku). Pokud se jedná o směnu věcí, práv i jiných majetkových hodnot a služeb, mluvíme také o příjmu, konkrétně dochází k situaci, kdy se u poplatníka jedná současně o nákup i prodej.

Poplatníkem daně z příjmů fyzických osob jsou podle zákona č. 586/1992 Sb., fyzické osoby a to buď daňoví rezidenti České republiky, nebo daňoví nerezidenti. Pelech (2014, s. 29) ve svém komentáři vysvětluje daňového rezidenta jako daňového tuzemce, tedy osobu s celosvětovým příjmem – s neomezenou daňovou povinností. Takový poplatník v České republice zdaňuje příjmy plynoucí nejen z České republiky, ale také příjmy ze zdrojů v zahraničí. Podle zákona je daňový rezident osoba, která má bydliště v České republice anebo se zde obvykle zdržuje (zákon uvádí pobyt v délce 183 dní v kalendářním roce za „obvyklé zdržování“. A to buď souvisle, nebo i v různých obdobích). Naopak daňový nerezident je daňový cizozemec, má omezenou daňovou povinnost pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů v České republice. Daňovým nerezidentem jsou osoby, které se na území České republiky zdržují za účelem studia nebo léčení. Daňovým nerezidentem se rozumí i občan České republiky, který má ale bydliště v zahraničí nebo se v zahraničí dlouhodobě zdržuje, tím se daňový rezident či nerezident odlišuje např. od pojmu „cizinec“, který nelze z daňového pohledu zaměňovat. Z důvodu daňového rezidentsví má Česká republika s ostatními státy podepsány smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Základ daně podle zákona o daních z příjmů § 5 je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud jednotlivé § 6 až § 10 nestanoví jinak (Česko, 1992b). V komentáři k zákonu o daních z příjmů Pelech (2014, s. 109) vyjmenovává, co zahrnuje jako do výdajů vynaložených do dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jedná se zejména o výdaje na mzdy, materiál, nákup zboží, nájemné, nakoupené služby, ale i za zaměstnance uhrazené pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění placené podnikatelem nebo jinou OSVČ. Poplatník, který má ve zdaňovacím období souběžně více druhů příjmů (uvedených v § 6 - §10), má základ daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých paragrafů zákona o dani z příjmů.

V § 5 zákona o daních z příjmů se také hovoří o ztrátě, popřípadě o daňové ztrátě. Jedná se o situaci, kdy podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnout výdaje právě o příjmy podle § 7 (příjmy ze samostatné činnosti) a § 9 (příjmy z nájmu). Ztráta upravená podle § 23 (daňová ztráta) snižuje úhrn dílčích základů daně

zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů uvedených v § 7 až § 10. Ztrátu lze uplatnit i v zdaňovacím období, ve kterém byla vykázána, ale pouze do výše úhrnu dílčích základů dle § 7 až § 10 (Pelech, 2014, s. 110). Daňovou ztrátu nebo její část lze odečítat po dobu 5 zdaňovacích období bezprostředně následujících po období, za které se daňová ztráta vyměřuje, což nám dovoluje § 34 zákona o daních z příjmů (Česko, 1992b).

Sazba daně je upravována v § 16 zákona o daních z příjmu a činí 15 %. Základ daně snížený o nezdanitelnou část základu daně (které upravuje § 15 zákona o daních z příjmů) a o odčitatelné položky od základu daně (které jsou upraveny v § 34 zákona o daních z příjmů) se zaokrouhluje na celá sta Kč dolů (Česko, 1992b).

Vypočtenou daň lze snížit o slevy na dani, které upravují § 35 až § 35d zákona o daních z příjmů. Mezi základní slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob dle § 35 ba zákona o daních z příjmů je sleva na poplatníka v roční výši 24 840 Kč. Ve stejné výši, 24 840 Kč ročně, lze uplatnit také slevu na manželku (manžela) žijícího s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, jehož příjmy nepřesahují 68 000 Kč za zdaňovací období. Tato částka se může zdvojnásobit v případě, že manželka (manžel) je držitelem průkazu ZTP/P. Základní sleva na invaliditu je ve výši 2 520 Kč ročně, rozšířená sleva na invaliditu je poté ve výši 5 040 Kč ročně. Pokud je poplatník držitelem průkazu ZTP/P jeho roční sleva na dani je ve výši 16 140 Kč. Zvýhodnění mají i studenti, kteří si ročně mohou navíc odečíst slevu na studenta ve výši 4 020 Kč (Česko, 1992b).

4.1.1.2 Daň z příjmů právnické osoby

Daň z příjmů právnických osob odvádí všechny právnické osoby, které konkretizuje § 17 zákona o daních z příjmů. Jedná se o právnické osoby, organizační složky státu, podílový fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, fond penzijní společnosti, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí fond obhospodařovaný penzijní společností podle zákona upravujícího důchodové spoření a podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření, svěřenský fond podle občanského zákoníku, jednotky, která je podle právního řádu státu, podle kterého je založena nebo zřízena, poplatníkem. I u daně z právnické osoby rozlišujeme daňové rezidenty a nerezidenty (Česko, 1992b). Jak uvádí Pelc (2014, s. 270) v komentáři k zákonu o daních z příjmů – daňoví rezidenti mají neomezenou daňovou povinnost a daňoví nerezidenti mají daňovou povinnost limitovanou pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Daňo-

vými rezidenti jsou poplatníci, kteří mají sídlo na území České republiky a zdaňují zde příjmy plynoucí jak z území ČR, tak ze zahraničí. Poplatníci, kteří nemají sídlo na území České republiky, jsou tedy daňovými nerezidenty.

Předmětem daně jsou veškeré příjmy z činností a z nakládání s majetkem. Nepodnikatelské subjekty mají svůj předmět daně v podobě příjmů, které jsou uskutečňovány za účelem dosahování zisku (Vančurová, 2014, s. 58).

Základ daně u právnických osob upravuje § 23 zákona o daních z příjmů a dále potom § 24 až § 33. Dle paragrafu § 23 je základ daně rozdíl, o který příjmy (výjimkou jsou příjmy, které nejsou předmětem daně, a příjmy osvobozené od daně) převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období (lze tedy říci, že se jedná o rozdíl, o který výnosy převyšují náklady). Rozdíl se dále upravuje podle zákona o daních z příjmů. Právnické osoby odvozují svůj základ daně z výsledku z hospodaření (bez vlivu Mezinárodních účetních standardů) pokud vedou účetnictví nebo z rozdílu mezi příjmy a výdaji pokud účetnictví nevedou. § 23 zákona o daních z příjmů také uvádí, o jaké částky se základ daně zvyšuje a o jaké částky se základ daně snižuje (Česko, 1992b).

V ostatních paragrafech zákona o daních z příjmů najdeme například vymezení výdajů, respektive u nákladů, vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů § 24. Negativní vymezení výdajů (nákladů) upravuje § 25 (Česko, 1992b).

Významnou kapitolu u základu daně právnických osob jsou odpisy majetku, které jsou upravovány v § 26 – § 32a. Konkrétně § 26 upravuje odpisy hmotného majetku, v komentáři Pelc (2014, s. 527) říká, že odpisy majetku jsou součástí nákladů a tím pádem přímo ovlivňují hospodářský výsledek. Odpisy jsou nástroj pro vytváření disponibilních finančních zdrojů. Vyjadřují nám postupné snižování hodnoty majetku v peněžních jednotkách. § 27 nám definuje hmotný majetek, který není odpisován. Hmotný majetek odpisuje tzv. odpisovatel, který je vymezen v § 28. V § 29 najdeme vstupní cenu majetku, která je pro odepisování důležitou informací. Dále jsou například upravovány tzv. odpisové skupiny (konkrétně § 30) a odpisové koeficienty a sazby pro odpisování, tuto problematiku upravují § 31 a 32 (Česko, 1992b).

Sazba daně právnických osob má zakotvení v § 21 zákona o daních z příjmů. Výše daně sazby daně z příjmů právnických osob je 19 %, pokud není stanoveno jinak. Například sazba daně u základního investičního fondu je 5 %. Základ daně (snížený o položky snižu-

jící základ daně a o odčitatelné položky) se pro účely výpočtu daně zaokrouhuje na celé tisíce Kč dolů, což stanovuje také § 21 zákona o daních z příjmů (Česko, 1992b).

I právnické osoby mají možnost použití slev na dani a to podle § 35 - § 35 b zákona o daních z příjmů. Například lze uplatnit slevu ve výši 18 000 Kč za rok a to za každého zaměstnance se zdravotním postižením, s výjimkou zaměstnance s těžším zdravotním postižením, protože za takového zaměstnance lze odečíst 60 000 Kč ročně. Pro uplatnění slevy je nutné znát roční průměrný přepočtený stav zaměstnanců se zdravotním postižením. Sleva je uplatňována i v poměrné části, pokud je roční průměrný přepočtený stav zaměstnanců se zdravotním postižením desetinné číslo (Česko, 1992b).

4.1.2 Daně majetkové

Podle Vančurové (2014, s. 17) jsou daně majetkové jen doplňkovým daňovým příjmem. Majetek je z pravidla viditelný, s nemovitými věcmi nemůžeme pohybovat a nelze je jednoduše zatajit, což správci daní vidí jako velkou výhodu. Majetkové daně jsou většinou příjmem nižších samosprávných celků nebo účelových fondů a jsou vybírány přímo od poplatníků.

Od roku 2014 se změnila struktura majetkových daní. Zrušeny byly k 31.12.2013 daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí. V souvislosti s rekodifikací soukromého práva byly daně dědická a darovací zahrnuty pod daň z příjmů (Jurčík, 2015, s. 12).

Dědictví je nyní bráno jako bezúplatné nabytí, což je podle § 4a zákona o daních z příjmů osvobozeno od daně. Dary se nově nazývají „bezúplatné příjmy“ a jsou zařazeny do kategorie ostatních příjmů, které najdeme v § 10 v zákoně o daních z příjmů. Daň z převodu nemovitostí byla zákonným opatřením Senátu č. 340/2013 Sb., změněna na „daň z nabytí nemovitých věcí“ (Jurčík, 2015, s. 12).

4.1.2.1 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., Hned v úvodním ustanovení § 1 najdeme, že daň z nemovitých věcí tvoří daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Vančurová (2014, s. 59) dodává, že se daň z nemovitých věcí vybírá podle polohy nemovité věci, nikoliv podle bydliště či sídla poplatníka, právě proto, že výnos z této daně je příjmem obcí, jak již bylo zmíněno výše.

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky evidované v katastru nemovitostí České republiky, jak vymezuje zákon č. 338/1992 Sb., v § 2 odst. 1.

Poplatníci jsou vymezeni v § 3 zákona o dani z nemovitých věcí, poplatníkem je z pravidla vlastník pozemku. Základem daně je výměra pozemků v m², u zemědělské půdy (např. vinice, orná půda, zahrady, hospodářské lesy apod.) je základem daně výměra pozemků v m² násobená průměrnou cenou půdy (Vančurová, 2014, s. 59). Sazba daně je buď vyjádřena v procentech ze základu daně anebo korunovou sazbou na m² (Česko, 1992a).

Předmětem daně je zdanitelná stavba (budova podle katastrálního zákona, inženýrská stavba uvedená v příloze k zákonu) nebo jednotka. § 7 dále uvádí, že budova, v níž jsou jednotky, není předmětem daně. Poplatníci jsou vymezeni v § 8 a to tak, že poplatníkem daně ze staveb a jednotek je vlastník dané stavby či jednotky. Základem daně podle § 10 je u zdanitelné stavby výměra zastavěné plochy (podle stavebního zákona) v m² podle stavu k 1.1. zdaňovacího období. U jednotek je základem daně výměra v m² k 1.1. zdaňovacího období vynásobená daným koeficientem. Sazba daně je stanovená korunovou sazbou na m². Při využívání prostoru, nebo jeho části, se sazba daně zvyšuje (Česko, 1992a).

4.1.2.2 Daň z nabytí nemovitých věcí

Daň z nabytí nemovitých věcí upravuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.

Od 2014 byla daň z převodu nemovitostí nahrazena právě daní z nabytí nemovitých věcí a v současném daňovém systému České republiky je to jediná jednorázová daň a vyměřuje se zejména při úplatném převodu vlastnického práva k nemovitým věcem (Vančurová, 2014, s. 60). Zákonné opatření Senátu vymezuje poplatníka daně jako převodce vlastnického práva (pokud jde o nabytí vlastnického práva koupí nebo směnou), pokud se převodce a nabyvatel v kupní smlouvě nebo směnné smlouvě nedohodnou, že poplatníkem je nabyvatel. V ostatních případech je poplatníkem nabyvatel vlastnického práva. V § 2 najdeme předmět daně, kterým je úplatné nabytí vlastnického práva k nemovité věci. V § 10 je uvedeno, že základem daně je nabývací hodnota snížená o uznatelný výdaj. Dle § 11 nabývací hodnotou rozumíme sjednanou cenu, srovnávací daňovou hodnotu, zjištěnou cenu nebo zvláštní cenu (vybíráme vyšší cenu). Uznatelný výdaj definuje § 24. Sazba daně je 4 % a vymezuje ji § 26 (Česko, 2013).

4.1.2.3 *Daň silniční*

Silniční daň upravuje zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Podle Vančurové (2014, s. 62) má silniční daň specifické postavení a zatěžuje používání motorových vozidel. Jejím prostřednictvím poplatníci přispívají na výstavbu a údržbu silnic a dálnic, na kterých svá vozidla provozují. Na silniční daň se můžeme dívat také z jiné stránky a to tak, že jde o daň uloženou na statek, který při svém provozu zatěžuje životní prostředí. Silniční daň se je uložena poplatníkům, což jsou převážně provozovatelé vozidel a ti ji platí v pravidelných intervalech.

Silniční daň není autory Jurčíkem a Vančurovou zařazena do stejné kategorie. Jurčík (2015, s. 12) ji zařazuje mezi majetkové daně a Vančurová (2014, s. 60) ji zařazuje mezi daně nepřímé, konkrétně k daním ze spotřeby. Vančurová (2014, s. 62) přiznává, že se silniční daň zařazuje mezi daně do spotřeby velmi obtížně, protože má specifickou konstrukci. Silniční daň v podstatě nemá určeného plátce, pouze poplatníka, který daň také platí, jak již bylo zmíněno výše, což odpovídá definici přímých daní. Proto se ve většině případů přikláníme k zařazení silniční daně mezi daně přímé (konkrétně majetkové) podle Jurčíka (2015, s. 12).

Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla (a jejich přípojná vozidla) registrovaná v České republice, provozovaná v České republice a používaná poplatníkem daně z příjmů právnických osob (s výjimkou používání k činnosti veřejně prospěšného poplatníka, pokud příjmy z této jeho činnosti nejsou předmětem daně z příjmů) nebo poplatníkem daně z příjmů fyzických osob k činnosti (v přímé souvislosti s činností), ze které plynou příjmy. Vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů jsou předmětem daně vždy. § 2 zákona o dani silniční také vymezuje, co předmětem daně není, například speciální pásové automobily a ostatní vozidla podle zvláštního právního předpisu, zemědělské a lesnické traktory a podobně (Česko, 1993).

V § 4 zákona o dani silniční je definován poplatník silniční daně jako osoba, která je zapsaná jako provozovatel vozidla v technickém průkazu vozidla. V případě úmrtí osoby, která je provozovatelem, poplatníkem je uživatel vozidla. Stejný případ je v případě zániku, zrušení, nebo odhlášení osoby z evidence vozidel (Česko, 1993).

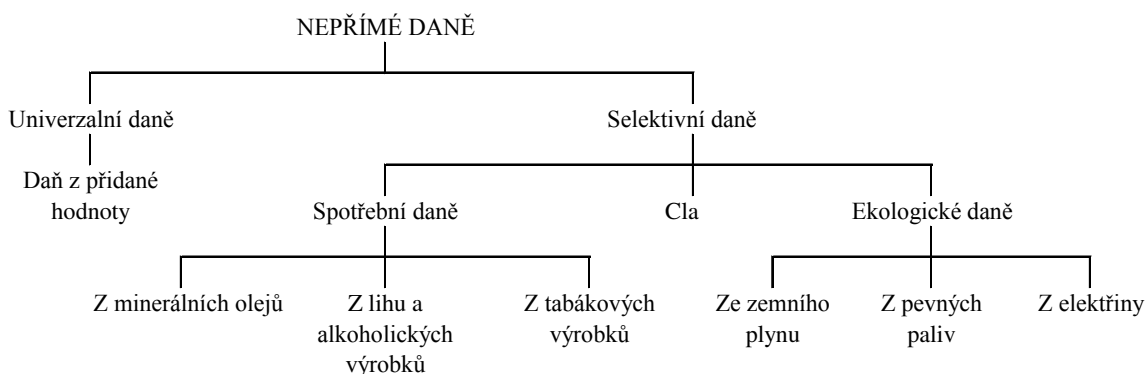
Základ daně určen podle typu vozidla. U osobních automobilů je základem daně zdvihový objem motoru v cm^3 (s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon), nebo součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů, popřípadě

největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel, upraveno § 5 zákona o dani silniční (Česko, 1993).

Sazba daně je pevně stanovená a rozdílná podle typu vozidla. Osobní automobily mají sazbu daně závislou na zdvihovém objemu motoru a u užitkových vozů se sazba daně určuje podle celkové hmotnosti a počtu náprav (Vančurová, 2014, s. 62).

4.2 Nepřímé daně

Mezi nepřímé daně patří daně ze spotřeby, neboli selektivní daň, daň z přidané hodnoty, neboli univerzální daň, na takovém základním rozdělení nepřímých daní se shoduje Kubátová (2015, s. 20) a Jurčík (2015, s. 13). K základnímu rozdělení Kubátová (2015, s. 20) přidává cla a Jurčík (2015, s. 13) přidává ekologické daně, které Vančurová (2014, s. 60) řadí pod daně selektivní.

Obrázek 2: Schéma nepřímých daní v ČR (vlastní zpracování)

Nepřímé daně jsou poměrně stálým a dobře předvídatelným zdrojem příjmů, a protože jsou zahrnovány do cen zboží a služeb, každý konečný spotřebitel platí daň stejnou bez jakýchkoliv rozdílů. Zvyšování nepřímých daní je ve většině případů jednodušeji prosaditelné než zvyšování daní z příjmů a proto také mohou plynule zvyšovat daňovou zátěž. Jejich zvyšování vede také ke zvyšování cen zboží služeb, což má souvislost s inflací, která také krátkodobě stoupne. Nepřímé daně díky své konstrukci také mohou deformovat tzv. cenové signály, protože existuje více daňových sazeb, tak zboží a služby, které podléhají nižším sazbám, mají i nižší ceny a naopak zboží a služby, které podléhají vyšším sazbám, mají vyšší ceny (Jurčík, 2015, s. 13).

4.2.1 Univerzální daně

Univerzální daň máme v České republice pouze jednu a to daň z přidané hodnoty. Co se týče konečných spotřebitelů, ti zaplatí daň z přidané hodnoty opravdu každý bez rozdílu, jsou to poplatníci daně, oproti tomu podnikatele rozdělujeme na plátce a neplátce, více bude vysvětleno v následující podkapitole.

4.2.1.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty, neboli zkráceně DPH, upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Zákon o dani z přidané hodnoty pracuje s pojmy „osoba povinná k dani“ a „plátce daně“. Osoby povinné k dani jsou vymezeny v § 5 jako fyzické nebo právnické osoby, které samostatně uskutečňují ekonomickou činnost. Právnické osoby, které nebyly založeny primárně za účelem podnikání, ale uskutečňují ekonomickou činnost, řadíme také mezi osoby povinné k dani. Paikert (2015, s. 24) ve svém výkladu k zákonu doplňuje, že osoba povinná k dani je vlastně potencionálním plátcem. Plátce daně je vymezen v § 6. Osoba povinná k dani, která má sídlo v tuzemsku, se stává plátcem po překročení obratu 1 000 000 Kč a to za 12 bezprostředně po sobě jdoucích kalendářních měsíců (výjimkou jsou osoby, které uskutečňují plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně). (Česko, 2004).

Paikert (2015, s. 30) přidává ještě pojem „identifikovaná osoba“, který byl nově zaveden pro zjednodušení přeshraničního plnění. Identifikovanou osobou se stává osoba povinná k dani (jak fyzická, tak právnická), které při přeshraničním plnění vznikne povinnost přiznat daň, ale při tuzemských zdanitelných plněních se plátcem daně nestává.

V § 2 zákona o dani z přidané hodnoty najdeme vymezení předmětu daně. Předmětem daně u nás je dodání zboží nebo poskytnutí služby a to za podmínky, že toto dodání zboží nebo poskytnutí služby je za úplatu a osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, to znamená, že osoba, která dodává zboží nebo poskytuje službu, podniká (Česko, 2004). Podmínkou také je, že místo plnění je tuzemsko jak vysvětluje Galočík (2015, s. 8-9) ve svém výkladu k zákonu. Dále je u nás předmětem daně pořízení zboží z jiného členského státu, nebo pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu. V rámci Evropské unie mluvíme o nákupu zboží jako o pořízení, stejně jako pokud pořizujeme v tuzemsku. Pokud pořizujeme ze států mimo Evropskou unii, mluvíme o do-

vozu zboží. A právě dovoz zboží do tuzemska je také předmětem daně (Galočík, 2015, s. 9).

Základem daně z přidané hodnoty v tuzemsku je podle § 36 vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce včetně částky spotřební daně. Základem daně, pokud se jedná o zálohu, tudíž pokud je úplata přijata dříve, než je uskutečněno zdanitelné plnění, je částka úplaty snižená o daň. Základ daně v ostatních případech, například při přeshraničním plnění, je upraven v § 37 až § 41 (Česko, 2004).

Od roku 2015 u nás platí tři sazby daně: základní sazba daně – 21 %, první snížená sazba daně – 15 %, druhá snížená sazba daně – 10 %, ukotveno v § 47 zákona o DPH (Česko, 2004).

Poměrně novým institutem je režim přenesené daňové povinnosti. Je to přenos daňové povinnosti v případech, které určuje zákon, mezi dvěma plátcí daně z přidané hodnoty. Přenesení daňové povinnosti spočívá v tom, že povinnost přiznat daň a zaplatit je přenesena z plátce, který poskytuje plnění na plátce, který přijímá plnění (Paikert, 2015, s. 285).

4.2.2 Selektivní daně

Selektivní daně jsou daně ze spotřeby určitých statků.

4.2.2.1 Spotřební daně

Spotřební daně máme u nás upraveny zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Konkrétně se jedná o daně následující: daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproductů a daň z tabákových výrobků.

Předmětem daně je, jak uvádí § 7 zákona o spotřebních daních, výroba a dovoz vybraných výrobků na daňovém území Evropské unie. Plátce daně je fyzická nebo právnická osoba, která je výrobcem nebo dovozcem vybraných výrobků nebo provozuje daňový sklad, jak vymezuje § 4 zákona (Česko, 2003).

4.2.2.2 Clo

Clo je platba za dovoz zboží ze států mimo Evropskou unii, proto někdy hovoříme o dovozním clu. V Evropské unii platí tzv. celní unie, což znamená, že v rámci států Evropské unie se clo neplatí a je tedy umožněn volný pohyb zboží. Clo si dává za úkol nejen podpo-

ru domácích výrobců, ale také přispívá do státní pokladny, což už ale není úplně efektivní právě kvůli snaze umožnit volný pohyb zboží (Vančurová, 2014, s. 61).

4.2.2.3 Ekologické daně

Ekologické daně byly zavedeny jako jeden z nástrojů ochrany životního prostředí. V České republice fungují od roku 2008. Ekologické daně bývají označovány taky jako daně z energií a aktuálně jsou tři – daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. Zdaněním podléhají dodávky energií konečným spotřebitelům, vysvětluje Vančurová (2014, s. 61).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI EUREGNIA

Obchodní značka Euregnia byla založena v roce 2003 daňovou poradkyní paní Ing. Ivonou Huňkovou, která se účetnictví věnuje již od roku 1999 a je také jedinou jednatelkou společnosti se 100% podílem, základní kapitál společnosti je ve výši 200 000 Kč. V roce 2005 se Euregnia stala společností s ručením omezeným a získala státu certifikovaného daňového poradce.

Společnost Euregnia je účetní a daňovou společností a svým klientům poskytuje služby na vysoké úrovni díky týmu zaměstnanců, kteří jsou zkušenými odborníky z oblastí účetnictví, daní, financí i daňového práva. Díky komplexně poskytovaným službám se klienti mohou věnovat plně svému podnikání a veškeré účetní a daňové záležitosti, i s propojením finančních záležitostí, jsou zajištěny.

Klienti mohou také využít poradenskou činnost, pokud se ve svém podnikání narazí na neobvyklou nebo komplikovanější situaci, tým zaměstnanců je vždy připraven poradit i se složitějšími dotazy.

Společnost Euregnia v současnosti pracuje pro více jak 100 klientů z České republiky, Německa, Rakouska i Slovenska. Zakládá si na svých třech pilířích, kterými jsou profesionalita – kdy u klientů preferují vždy individuální přístup a u zaměstnanců se zaměřují na odbornost a kvalifikaci, diskrétnost – mlčenlivost, která je po uzavření smluvního vztahu více než samozřejmostí a záruka – klient získává záruku v podobě pojištění, pojištěna na odpovědnost je jak společnost, tak i jednotlivý pracovníci.

Základní identifikační údaje:

- Název subjektu: EUREGNIA, s.r.o.
- IČO: 27665135
- Sídlo: Otakarova 1523, 686 01 Uherské Hradiště
- Spisová značka: C 50171 vedená u Krajského soudu v Brně
- Den zápisu: 14. listopadu 2005

(Interní zdroje společnosti)

6 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

V následující části práce budou porovnávány výše daňových dopadů v daných letech. Dále budou vypočteny základy daně pro porovnání výhodnosti podnikání formou samostatné výdělečné činnosti versus forma společnosti s ručením omezeným.

6.1 Analýza vybraných daní v letech 2006-2016

V následující tabulce vidíme srovnání daně z příjmů.

Tabulka 1: Vývoj daně z příjmů (vlastní zpracování, cit. dle AZ-data.cz, ©2015, Wolters Kluwer ČR, a. s., ©2016)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PO	24%	24%	21%	20%	19%	19%	19%	19%	19%	19%	19%
FO	12%*	12%*	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%

6.1.1 Analýza daně z příjmů právnické osoby

Daň z příjmů právnických osob se stabilizovala od roku 2010 v 19% výši. Ve vybraných letech byla nejvyšší v roce 2006 a 2007 a to o 5 % vyšší než je nyní – tedy 24 %.

Daň z příjmů právnických osob měla od roku 2006 do roku 2010 klesající tendenci, průměrné snížení bylo o 1,25 %. K nejvyššímu snížení došlo v roce 2008, kdy sazba daně klesla o celé 3 % - z 24 % na 21 %. Poté klesala do roku 2010 pouze o 1 % a zastavila se na nynějších 19 %, kde je stabilní už 6 let.

Pro porovnání zdanění základu daně právnických osob v letech bereme v úvahu základ daně ve výši 500 000 Kč a srážkovou daň z podílů na zisku ve výši 15 %, která ve vybraných letech neprošla žádnou změnou a zůstává stále stabilní na úrovni 15 %. Výpočty vychází z předpokladu, že veškeré výnosy a náklady jsou daňově uznatelné a základ daně po odečtení je vyplacen společníkovi.

6.1.1.1 Zdanění v letech 2006-2007

V prvním případě uvažujeme zdanění v roce 2006 a 2007. Výpočtem bylo zjištěno, že z 500 000 Kč odvedla právnická osoba daň v roce 2006 a 2007 ve výši 120 000 Kč. Po odečtení daně od základu pro její výpočet zbývalo společníkovi 380 000 Kč ve formě podílu na zisku. Při vyplácení podílu na zisku je společnost (jako právnická osoba) povinna z podílu odvést 15% srážkovou daň a společník (jako fyzická osoba) obdrží již čistý pří-

jem. Srážková daň z 380 000 Kč byla ve výši 57 000 Kč. Právnícká osoba byla tedy daňově zatížena celkovou daňovou povinností, která činila 177 000 Kč.

Tabulka 2: Výpočet DPPO 2006-2007 (vlastní zpracování)

Položka	Částka
Základ daně	500 000 Kč
Sazba daně	24 %
Výše daně	120 000 Kč
Podíl na zisku	380 000 Kč
Výše srážkové daně	15 %
Srážková daň	57 000 Kč
Celkové daňové zatížení právnické osoby	177 000 Kč
Čistý podíl na zisku společníka	323 000 Kč

6.1.1.2 Zdanění v roce 2008

V druhém případě uvažujeme zdanění v roce 2008, daň z příjmů právnické osoby byla 21%. Při výpočtu byla zjištěna daň, z dosaženého základu daně 500 000 Kč, kterou právnická osoba daň v roce 2008 odvedla ve výši 105 000 Kč. To znamená pokles daňové povinnosti v absolutním vyjádření ve výši 15 000 Kč. Podíl na zisku v roce 2008 po zdanění byl ve výši 395 000 Kč. Zjištěná srážková daň 59 250 Kč. Srážková daň naopak vzrostla o 2 250 Kč. Celkové zdanění základu daně právnické osoby bylo 164 250 Kč, oproti roku 2007 se tedy celkové zdanění snížilo o 5 750 Kč.

Tabulka 3: Výpočet DPPO 2008 (vlastní zpracování)

Položka	Částka
Základ daně	500 000 Kč
Sazba daně	21 %
Výše daně	105 000 Kč
Podíl na zisku	395 000 Kč
Výše srážkové daně	15 %
Srážková daň	59 250 Kč
Celkové daňové zatížení právnické osoby	164 250 Kč
Čistý podíl na zisku společníka	335 750 Kč

6.1.1.3 Zdanění v roce 2009

Dalším výpočtem bylo zjištěno daňové zatížení v roce 2009. Daň z příjmů právnické osoby byla snížena o další procento - na 20%. Vypočtená daň, z dosaženého základu daně 500 000 Kč, byla v roce 2009 ve výši 100 000 Kč. V absolutním vyjádření byl pokles daně o dalších 5 000 Kč, což vedlo ke zvýšení zdaněného podílu na zisku na rovných 400 000 Kč. Vypočtená srážková daň byla v roce 2009 v částce 60 000 Kč, zvýšení srážkové daně v absolutním vyjádření bylo pouze 750 Kč. V celkovém vyjádření byla právnická osoba zatížena daní 160 000 Kč, bylo dosaženo poklesu o 4 250 Kč (oproti předchozímu roku).

Tabulka 4: Výpočet DPPO 2009 (vlastní zpracování)

Položka	Částka
Základ daně	500 000 Kč
Sazba daně	20 %
Výše daně	100 000 Kč
Podíl na zisku	400 000 Kč
Výše srážkové daně	15 %
Srážková daň	60 000 Kč
Celkové daňové zatížení právnické osoby	160 000 Kč
Čistý podíl na zisku společníka	340 000 Kč

6.1.1.4 Zdanění v roce 2010

V roce 2010 klesla daň z příjmů právnických osob o další procento a v úrovni 19 % se drží po zbytek analyzovaného období (do roku 2016). I v tomto období předpokládáme základ daně 500 000 Kč, po výpočtu dosáhneme daně z příjmů právnických osob v částce 95 000 Kč. Meziroční pokles v absolutním vyjádření činil 5 000 Kč. Dosažený podíl na zisku před odečtením srážkové daně byl 405 000 Kč, srážková daň z daného podílu na zisku se vyšplhala na částku 60 750 Kč, což znamenalo zvýšení srážkové daně meziročně v absolutním vyjádření pouze o dalších 750 Kč. Právnická osoba byla zatížena celkovou daňovou povinností ve výši 155 750 Kč.

Tabulka 5: Výpočet DPPO 2010 (vlastní zpracování)

Položka	Částka
Základ daně	500 000 Kč
Sazba daně	19 %
Výše daně	95 000 Kč
Podíl na zisku	405 000 Kč
Výše srážkové daně	15 %
Srážková daň	60 750 Kč
Celkové daňové zatížení právnické osoby	155 750 Kč
Čistý podíl na zisku společníka	344 250 Kč

6.1.1.5 Meziroční srovnání daňového dopadu na právnickou osobu

Předchozími výpočty bylo zjištěno, že zdanění právnické osoby bylo klesající. Čistý zisk společníka se tedy postupně zvyšoval.

V následující tabulce vidíme srovnání celkového daňového dopadu na právnickou osobu z vybraných příkladů.

Tabulka 6: Meziroční srovnání DPPO (vlastní zpracování)

2006-2007	2008	2009	2010-2016
177 000 Kč	164 250 Kč	160 000 Kč	155 750 Kč

V roce 2008 bylo zdanění nižší o 7,2 %, byl to největší meziroční pokles daně. Další pokles byl o 2,6 %, v roce 2010 zdanění právnické osoby bylo oproti roku 2009 nižší o 2,7 %.

Pokud srovnáme zdanění v roce 2006 a 2016, právnická osoba v roce 2016 odvedla o 21 250 Kč méně v roce 2016, než odváděla v roce 2006, což je 12% pokles.

Čistý podíl společníka je srovnán v následující tabulce. Opět vychází z předchozích příkladů a výpočtů.

Tabulka 7: Meziroční srovnání čistého podílu společníka
(vlastní zpracování)

2006-2007	2008	2009	2010-2016
323 000 Kč	335 750 Kč	340 000 Kč	344 250 Kč

Podíl na zisku společníka se postupně zvyšoval o 3,9 % v roce 2008, dále v roce 2009 o 1,3 % a v roce 2010 o další 1,3 %. Ve srovnání s odstupem 10 let, podíl na zisku se v roce 2016 zvýšil o 6,6 % oproti roku 2010.

6.1.2 Analýza daně z příjmů fyzických osob

Daň příjmů fyzických osob během posledních deseti let prošla jednou zásadní změnou a to v roce 2008, kdy byla zrušena takzvaná progresivní daň z příjmů fyzických osob. Progresivní daň byla založena na principu „čím více vyděláte, tím vyššímu zdanění podlehnete“.

Základní sazba byla ve výši 12 %, dále se části základu daně při postupném zvyšování danily sazbou 19 %, 25 % a 32 % (Wolters Kluwer ČR, a. s., ©2016).

V následujících příkladech budou vypočteny rozdíly mezi zdaněními ve vybraných letech.

6.1.2.1 Zdanění 12% sazbou

Základní sazba pro fyzické osoby byla v letech 2006 a 2007 ve výši 12 %. 12% sazbou byly zdaňovány základy daně do výše 121 200 Kč, což odpovídá měsíčnímu hrubému základu daně ve výši 10 100 Kč (rozdíl mezi příjmy a výdaji). Daň tedy činila 14 544 Kč. Čistý příjem fyzické osoby podléhající pouze 12% zdanění byl tedy maximálně 106 656 Kč, měsíčně 8 888 Kč.

V porovnání se zdaněním v roce 2016, tedy 15% daní, která ze 121 200 Kč činila 18 180 Kč, bylo zdanění v letech 2006 a 2007 nižší o 3 636 Kč.

6.1.2.2 Zdanění 12% sazbou + 19% sazbou

Při dosažení příjmů, které byly vyšší než výdaje o více jak 121 200 Kč, základ daně tedy přesahoval 121 200 Kč a zároveň maximálně dosahoval výše 218 400 Kč, se rozdíl mezi dosaženým základem daně a maximálním základem daně pro 12% sazbu danil sazbou 19 %. V případě, že fyzická osoba dosáhla příjmů ve výši 500 000 Kč za rok a její výdaje byly ve stejném období ve výši 282 000 Kč, základ daně měla ve výši 218 000 Kč, měsíční

základ daně přibližně 18 160 Kč. Tento roční základ daně byl rozdělen na část pro základní 12% tvořící částku 121 000 Kč a část pro 19% sazbu tvořící částku 96 800 Kč. Daň byla tedy vypočtena ze dvou částí:

- 12 % z částky 121 200 Kč – 14 544 Kč
- 19 % z částky 96 800 Kč – 18 392 Kč

Celková daň, kterou fyzická osoba zaplatila, byla ve výši 32 936 Kč.

Ve srovnání s nynějším zdaněním, tedy jednotnou 15 % sazbou, které odpovídá daň ve výši 32 700 Kč, je rozdíl při základu daně 218 000 Kč nepatrný. V roce 2007 (2006) by z daného základu daně fyzická osoba odvedla daň o 236 Kč vyšší, než odvede fyzická osoba za rok 2016.

6.1.2.3 Zdanění 12% sazbou + 19% sazbou + 25% sazbou

Další sazba je přidána v případě, že základ daně přesahuje částku 218 000 Kč a maximálně dosahuje výše 331 200 Kč. Pokud tedy fyzická osoba měla roční příjem ve výši 500 000 Kč a její výdaje byly ve výši 169 000 Kč, základ daně 331 000 Kč, měsíčně odpovídá hrubému základu daně přibližně 27 580 Kč, byl rozdělen do tří částí pro zdanění:

- 121 000 Kč zdaněno sazbou 12 % - 14 544 Kč
- 97 400 Kč (218 400 Kč – 121 000 Kč) zdaněno sazbou 19 % - 18 506 Kč
- 112 600 Kč (331 000 Kč – 218 400 Kč) zdaněno sazbou 25 % - 28 150 Kč

Celkové zdanění, kterému fyzická osoba v roce 2007 (i 2006) podlehla, je 61 200 Kč. Při základu daně v daném rozmezí tedy fyzická osoba zaplatí vždy výši daně 33 012 Kč (12% daň + 19% daň z příslušných částí základu daně) a poté dalších 25 % z výše přesahující 218 400 Kč. Při učeném základu daně – 331 000 Kč je 15% daň pouze 49 650 Kč. V minulosti tedy fyzická osoba odvedla na dani z příjmů o 11 550 Kč vyšší daň, než odvede nyní, rozdíl činí 18,87 %. Nyní fyzická osoba na dani z příjmů ušetří téměř 20 %.

6.1.2.4 Zdanění 12% sazbou + 19% sazbou + 25% sazbou + 32% sazbou

Poslední přidanou sazbou je sazba ve výši 32 %, tou se zdaňovaly části základu daně, které přesahovaly hranici 331 200 Kč. V případě podnikatele, jehož příjmy 500 000 Kč, ale měl nízké výdaje – ve výši 100 000 Kč, se základ daně vyšplhá na 400 000 Kč, měsíčně měl podnikatel čistý příjem průměrně 33 333 Kč.

Dosažený základ daně se rozdělil do čtyř částí pro zdanění:

- 121 000 Kč zdaněno sazbou 12 % - 14 544 Kč
- 97 200 Kč (218 400 Kč – 121 200 Kč) zdaněno sazbou 19 % - 18 468 Kč
- 112 800 Kč (331 200 Kč – 218 400 Kč) zdaněno sazbou 25 % - 28 200 Kč
- 68 800 Kč (400 000 Kč – 331 200 Kč) zdaněno sazbou 32 % - 22 016 Kč

Celkové zdanění ročního čistého příjmu 400 000 Kč je 83 228 Kč, což je o 23 228 Kč vyšší než 15 % daň ve výši 60 000 Kč ze stejného základu daně. Daň se změnou způsobu zdanění snížila o 27,91 %.

Ve výše uvedených výpočtech není počítáno s odvodem sociálního a zdravotního pojištění, jedná se o porovnání pouze čistě daňového dopadu formou daně z příjmů fyzické osoby a nejsou brány v potaz žádné slevy na dani.

6.1.2.5 Celkové srovnání progresivního zdanění s nynějším zdaněním

V následující tabulce porovnáme výše daně při progresivním zdanění a zdaněním jednotnou sazbou při daných základech daně. Vycházíme z předchozích výpočtů.

Tabulka 8: Srovnání progresivní daně a zdanění jednotnou sazbou (vlastní zpracování)

Progresivní zdanění			Zdanění jednotnou sazbou		
Základ daně	Sazba daně	Výše daně	Základ daně	Sazba daně	Výše daně
121 000 Kč	12 %	14 544 Kč	121 000 Kč	15 %	18 180 Kč
218 000 Kč	12 % + 19 %	32 936 Kč	218 000 Kč	15 %	32 700 Kč
331 000 Kč	12 % + 19 %, 25 %	61 200 Kč	331 000 Kč	15 %	49 650 Kč
400 000 Kč	12 % + 19 %, 25 %, 32 %	83 228 Kč	400 000 Kč	15 %	60 000 Kč

Progresivní zdanění znamenalo skokové zvyšování daně z příjmů při dosažení vyššího základu daně. Rozdíl mezi maximálním základem daně, který byl zdaněn pouze 12% sazbou, a vybraným základem daně 400 000 Kč, který byl zdaněn navíc po částech dalšími 19 %, 25 % a 32 %, byl 68 684 Kč. Při 15% zdanění je rozdíl mezi zdaněním základu daně ve výši 121 200 Kč a zdaněním základu daně ve výši 400 000 Kč je pouze 41 820 Kč.

Výpočtem bylo zjištěno, že částka 83 228 Kč ze základu daně 400 000 Kč odpovídá přibližně 21% zdanění, kdyby byla sazba v jednotné výši.

6.2 Porovnání daňových dopadů při podnikání formou OSVČ a s.r.o v roce 2016

Následující část porovnává zdanění základu daně, pokud jej daní fyzická osoba na rozdíl zdanění společnosti s ručením omezeným. Provedenými výpočty bylo zjištěno, že existují dva základy daně, ze kterých odvede na daních fyzická osoba téměř stejnou částku jako právnická osoba. Výpočty byly prováděny za zdaňovací rok 2016. Práce vychází z předpokladu, že daňové základy jsou již po všech úpravách dle daňových zákonů a nejsou brány v úvahu žádné další slevy na dani, kromě základní slevy na poplatníka u fyzické osoby.

V úvahu bylo bráno, že fyzická osoba zaplatí daň z příjmů ve výši 15 %, sociální pojištění ve výši 29,2 % a zdravotní pojištění ve výši 13,5 %. V potaz byly brány minimální vyměřovací základy daně pro sociální pojištění – 81 024 Kč a pro zdravotní pojištění – 162 036 Kč. Dále byla brána v úvahu základní sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč.

U právnické osoby bylo počítáno s 19% daní z příjmů právnických osob a dále s 15% srážkovou daní z podílů na zisku.

V následujících tabulkách porovnáme jednotlivé části výpočtů a celkové daňové zatížení jak fyzické osoby, tak právnické osoby vždy pro stejný základ daně.

6.2.1 Základ daně ve výši 146 900 Kč

V prvním případě počítáme se zlomovým základem daně 146 900 Kč.

Tabulka 9: Výpočet DPFO při základu daně 146 900 Kč (vlastní zpracování)

Fyzická osoba	
Základ daně	146 900 Kč
Sazba daně	15 %
Výše daně	22 035 Kč
Sleva na dani	24 840 Kč
Daň z příjmů FO po slevě	0 Kč
Vyměřovací základ pro SP a ZP (50 % ze základu daně)	73 450 Kč
Minimální vyměřovací základ pro SP	81 024 Kč
Minimální vyměřovací základ pro ZP	162 036 Kč
Sazba SP	29,2 %
Sazba ZP	13,5 %
Výše sociálního pojištění	23 659 Kč
Výše zdravotního pojištění	21 875 Kč
Celkové daňové zatížení FO	45 534 Kč

Tabulka 10: Výpočet DPPO při základu daně 146 900 Kč (vlastní zpracování)

Právnícká osoba	
Základ daně	146 900 Kč
Zaokrouhlený základ daně	146 000 Kč
Sazba daně	19 %
Výše daně	27 740 Kč
Podíl na zisku	118 260 Kč
Sazba srážkové daně	15 %
Výše srážkové daně	17 739 Kč
Celkové daňové zatížení PO	45 479 Kč

Při dosaženém základu daně ve výši 146 000 Kč fyzická osoba neodvede žádnou daň z příjmů fyzických osob, protože sleva na dani je vyšší a tím pádem daň pokryje a ta je

nulová. Na druhou stranu je základ daně nedostačující na to, aby jeho polovina přesáhla minimální vyměřovací základy pro výpočet sociálního a zdravotního pojištění. Při výpočtu pojistného jsme tedy vycházeli ze zákonem stanovených minimálních vyměřovacích základů pro sociální i pro zdravotní pojištění.

Celkově je fyzická osoba zatížena odvodem čistě ve výši pojistného v částce 45 534 Kč.

U právnické osoby nefiguruje žádná sleva na dani ani žádné úpravy základu daně a celkově je zatížena odvodem daně ve výši 45 479 Kč.

V porovnání vidíme, že právnická osoba odvede ze stejného základu daně 55 Kč méně než fyzická osoba.

Pokud bylo dosaženo základu daně, který byl nižší než 146 900 Kč, bylo výhodnější podnikat formou společnosti s ručením omezeným. Při dosažení základu daně ve výši 147 000 Kč a výše potom jako osoba samostatně výdělečně činná, to ale platí pouze do určité hranice, která byla zjištěna ve výši 477 100 Kč.

V následujícím porovnání vidíme celkové zdanění, pokud je dosaženo základu daně ve výši 145 000 Kč a naopak těsně nad prvním zlomovým bodem ve výši 147 000 Kč.

Tabulka 11: Výpočet DPFO při základu daně pod a nad hranicí 146 900 Kč (vlastní zpracování)

Fyzická osoba			
Základ daně	145 000 Kč	146 900 Kč	147 000 Kč
Sazba daně	15 %	15 %	15 %
Výše daně	21 750 Kč	22 035 Kč	22 050 Kč
Sleva na dani	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň z příjmů FO po slevě	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Minimální vyměřovací základ pro SP	81 024 Kč	81 024 Kč	81 024 Kč
Minimální vyměřovací základ pro ZP	162 036 Kč	162 036 Kč	162 036 Kč
Sazba SP	29,2 %	29,2 %	29,2 %
Sazba ZP	13,5 %	13,5 %	13,5 %
Výše sociálního pojištění	23 659 Kč	23 659 Kč	23 659 Kč
Výše zdravotního pojištění	21 875 Kč	21 875 Kč	21 875 Kč
Celkové daňové zatížení FO	45 534 Kč	45 534 Kč	45 534 Kč

U fyzické osoby vlivem stanovených minimálních vyměřovacích základů pojistného nedochází v modelových příkladech ke změně.

Tabulka 12: Výpočet DPPO při základu daně pod a nad hranicí 146 900 Kč (vlastní zpracování)

Právnícká osoba			
Základ daně	145 000 Kč	146 900 Kč	147 000 Kč
Zaokrouhlený základ daně	145 000 Kč	146 000 Kč	147 000 Kč
Sazba daně	19 %	19 %	19 %
Výše daně	27 550 Kč	27 740 Kč	27 930 Kč
Podíl na zisku	117 450 Kč	118 260 Kč	119 070 Kč
Sazba srážkové daně	15 %	15 %	15 %
Výše srážkové daně	17 618 Kč	17 739 Kč	17 861 Kč
Celkové daňové zatížení PO	45 168 Kč	45 479 Kč	45 791 Kč

U právnické osoby vidíme nepatrné rozdíly a při porovnání s fyzickou osobou můžeme potvrdit, že při dosažení nižšího základu daně než 146 900 Kč je daňový dopad na právnickou osobu nižší než na fyzickou osobu, v modelovém příkladu o 366 Kč. A naopak pokud je dosaženo základu daně už ve výši 147 000 Kč, právnická osoba podlehne vyššímu odvodu o 257 Kč.

Pro srovnání čistý zisk (základ daně po odvodu pojistného) fyzické osoby při základu daně 146 900 Kč byl 101 366 Kč, což v měsíčním vyjádření činilo 8 448 Kč. Právnická osoba (uvažujeme jednoho společníka) mohla společníkovi vyplatit čistý podíl (základ daně po celkovém zdanění) 101 421 Kč, společník by tedy měsíčně hospodařil se sumou 8 452 Kč.

6.2.2 Základ daně ve výši 477 100 Kč

V druhém případě uvažujeme další zlomový základ daně v částce 477 100 Kč.

Tabulka 13: Výpočet DPFO při základu daně 477 100 Kč (vlastní zpracování)

Fyzická osoba	
Základ daně	477 100 Kč
Sazba daně	15 %
Výše daně	71 565 Kč
Sleva na dani	24 840 Kč
Daň z příjmů FO po slevě	46 725 Kč
Vyměřovací základ pro SP a ZP (50 % ze základu daně)	238 550 Kč
Sazba SP	29,2 %
Sazba ZP	13,5 %
Výše sociálního pojištění	69 657 Kč
Výše zdravotního pojištění	32 205 Kč
Celkové daňové zatížení FO	148 587 Kč

Tabulka 14: Výpočet DPPO při základu daně 477 100 Kč (vlastní zpracování)

Právnícká osoba	
Základ daně	477 100 Kč
Zaokrouhlený základ daně	477 000 Kč
Sazba daně	19 %
Výše daně	90 630 Kč
Podíl na zisku	386 370 Kč
Sazba srážkové daně	15 %
Výše srážkové daně	57 956 Kč
Celkové daňové zatížení PO	148 586 Kč

Pokud podnikatel dosáhl základu daně ve výši 477 100 Kč, v tomto případě již bylo výhodnější zvolit formu podnikání OSVČ, i přestože fyzická osoba zde podlehne už i dani z příjmů fyzických osob a sleva na poplatníka ji nepokryje. Zjednodušeně můžeme říci, že fyzická osoba totiž v celkovém zdanění podléhá 36,35% dani. Jedná se 15% daň, sociální

pojistné z poloviny základu daně – bráno v úvahu 14,6 % a zdravotní pojistné z poloviny základu daně – bráno v úvahu 6,75 %. A sleva na dani již není dostačující na to, aby podnikání jako fyzická osoba bylo výhodnější, než založení společnosti s ručením omezeným.

Celkové zatížení fyzické osoby dosahovalo částky 148 587 Kč.

Právnícká osoba podléhá celkovému zdanění ve výši 148 586 Kč, rozdíl činil 1 Kč.

V následujícím porovnání vidíme celkové zdanění, pokud je dosaženo základu daně ve výši 477 000 Kč a naopak 500 000 Kč.

Tabulka 15: Výpočet DPFO při základu daně pod a nad hranicí 477 100 Kč (vlastní zpracování)

Fyzická osoba			
Základ daně	477 000 Kč	477 100 Kč	500 000 Kč
Sazba daně	15 %	15 %	15 %
Výše daně	71 550 Kč	71 565 Kč	75 000 Kč
Sleva na dani	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň z příjmů FO po slevě	46 710 Kč	46 725 Kč	50 160 Kč
Vyměřovací základ pro SP a ZP	238 500 Kč	238 550 Kč	250 000 Kč
Sazba SP	29,2 %	29,2 %	29,2 %
Sazba ZP	13,5 %	13,5 %	13,5 %
Výše sociálního pojištění	69 642 Kč	69 657 Kč	73 000 Kč
Výše zdravotního pojištění	32 198 Kč	32 205 Kč	33 750 Kč
Celkové daňové zatížení FO	148 550 Kč	148 587 Kč	156 910 Kč

Tabulka 16: Výpočet DPPO při základu daně pod a nad hranicí 477 100 Kč (vlastní zpracování)

Právnícká osoba			
Základ daně	477 000 Kč	477 100 Kč	500 000 Kč
Zaokrouhlený základ daně	477 000 Kč	477 000 Kč	500 000 Kč
Sazba daně	19 %	19 %	19 %
Výše daně	90 630 Kč	90 630 Kč	95 000 Kč
Podíl na zisku	386 370 Kč	386 370 Kč	405 000 Kč
Sazba srážkové daně	15 %	15 %	15 %
Výše srážkové daně	57 956 Kč	57 956 Kč	60 750 Kč
Celkové daňové zatížení PO	148 586 Kč	148 586 Kč	155 750 Kč

U právnické osoby ve vybraných případech rozdíl nastává až při základu daně, který je vyšší než 477 000 Kč (v daném případě konkrétně 500 000 Kč). Pokud je dosaženo základu daně do výše 477 000 Kč, fyzická osoba odvede celkově stále nepatrně nižší částku než právnická osoba, konkrétně o 36 Kč. Při zvýšení základu daně o 100 Kč z výše uvedeného vyplývá, že je již výhodnější podnikat jako právnická osoba.

V měsíčním vyjádření při zlomovém základu daně 477 100 Kč, fyzická osoba dosáhla čistého zisku ve výši 328 513 Kč, měsíčně 27 376 Kč. Právnická osoba dosáhla srovnatelného čistého zisku 328 514 Kč, měsíčně společník dosáhl také 27 376 Kč.

V uvedeném příkladu bylo dále vypočteno zdanění základu daně ve výši 500 000 Kč. V tomto případě podnikatel, který podniká formou s.r.o., ušetří na dani 1 160 Kč.

Úspora stoupá postupně s dosahováním vyššího základu daně. Například při dosažení základu daně ve výši 1 000 000 Kč byla úspora zjištěna ve výši 27 160 Kč.

Tabulka 17: Výpočet DPFO při základu daně 1 000 000 Kč (vlastní zpracování)

Fyzická osoba	
Základ daně	1 000 000 Kč
Výše daně	150 000 Kč
Sleva na dani	24 840 Kč
Daň z příjmů FO po slevě	125 160 Kč
Vyměřovací základ pro SP a ZP (50 % ze základu daně)	500 000 Kč
Výše sociálního pojištění	146 000 Kč
Výše zdravotního pojištění	67 500 Kč
Celkové daňové zatížení FO	338 660 Kč

Tabulka 18: Výpočet DPPO při základu daně 1 000 000 Kč (vlastní zpracování)

Právnícká osoba	
Základ daně	1 000 000 Kč
Zaokrouhlený základ daně	1 000 000 Kč
Výše daně	190 000 Kč
Podíl na zisku	810 000 Kč
Výše srážkové daně	121 500 Kč
Celkové daňové zatížení PO	311 500 Kč

V takovém případě podnikatel jako fyzická osoba dosáhl čistého zisku 661 340 Kč, měsíčně 55 112 Kč.

Oproti tomu podnikatel podnikající formou společnosti s ručením omezeným disponoval s čistým ziskem ve výši 688 500 Kč, dosáhl takovou formou podnikání o 27 160 Kč, což vyjadřuje zároveň úsporu na zaplacené dani. Měsíčně si podnikatel ve společnosti s ručením omezeným vydělal 57 375 Kč, to je o celých 2 263 Kč více než podnikatel podnikající formou fyzické osoby.

7 DOPORUČENÍ FIRMĚ EUREGNIA

Společnost Euregnia v rámci své činnosti poskytuje také účetní a daňové poradenství. Je tedy klientům k dispozici, i pokud se rozhodnou teprve zahájit své vlastní podnikání.

Před zahájením podnikání by každý klient, který chce začít podnikat, měl zpracovat podnikatelský plán. Součástí podnikatelského plánu je také finanční plán, který by měl zahrnovat orientační plán výnosů a nákladů a také cash flow v období minimálně 3-5 let. Od takového finančního plánu se poté odvíjí doporučení klientům.

Doporučení vychází z předpokladu, že finanční plán počítá se základem daně, který je již upraven dle daňových zákonů a je tedy v konečné výši podléhající zdanění.

Dále doporučení vychází z hodnot zjišťovaných pro rok 2016.

7.1 Dosažení základu daně 146 900 Kč

V případě, kdy by klient ve svém střednědobém (až dlouhodobém) finančním výhledu počítal s částkou základu daně do výše 146 900 Kč, doporučila bych klientovi opustit myšlenku podnikání formou samostatně výdělečné činnosti, ale i podnikání formou společnosti s ručením omezeným. A naopak bych doporučila klientovi najít vhodné zaměstnání.

Protože z předchozích výpočtů vyplynulo, že čistý zisk v takovém případě byl u fyzické osoby 101 366 Kč, měsíčně tedy pouze 8 448 Kč. U právnické osoby 101 421 Kč, měsíčně pouze 8 452 Kč.

Ve srovnání s minimální mzdou, která v roce 2016 byla stanovena v hrubé výši 9 900 Kč, výpočtem byla zjištěna minimální mzda v částce 8 662 Kč, by tedy klient jako podnikatel nedosáhl výše minimální mzdy, kterou by dosáhl v zaměstnání (Soft books, s.r.o).

Rozdíl je při základu daně z podnikání ve výši 146 900 Kč minimální, u fyzické osoby je měsíční výdělek nižší o 214 Kč a u právnické osoby o 210 Kč.

Proto pokud by klient trval na svém rozhodnutí a chtěl začít podnikat, doporučila bych podnikání formou společnosti s ručením omezeným, aby klient podlehl menšímu daňovému zatížení.

7.2 Dosažení základu daně 147 000 Kč – 477 000 Kč

V případě klienta, který by ve svém podnikatelském záměru měl zahrnutý střednědobý (případně dlouhodobý) orientační finanční plán, který by počítal se základem daně v rozmezí od 147 000 Kč do 477 000 Kč, doporučila bych zvolit formu podnikání samostatně

výdělečnou činnost. V takovém případě by klient jako podnikatel podnikající jako fyzická osoba podlehl nižšímu daňovému dopadu než v případě právnické osoby.

7.3 Dosažení základu daně 477 100 Kč a více

U klienta počítajícího ve svém střednědobém (až dlouhodobém) orientačním finančním plánu se základem daně s minimální částkou 477 100 Kč, případně vyšší, bych doporučila variantu podnikat formou založení společnosti s ručením omezeným. Výpočty, které byly provedeny, ukazují, že v takovém případě již právnická osoba podléhá nižšímu celkovému zdanění než fyzická osoba.

ZÁVĚR

Bakalářská práce měla za cíl objasnění formy podnikání jako fyzická a právnická osoba a také jejich daňovou zátěž při podnikání. Vzájemně daňové zatížení porovnat a vytvořit tak orientační návod pro společnost Euregnia, která jej může využít při své poradenské činnosti, v případě poskytování rad klientům, kteří chtějí zahájit samostatné podnikání. Problematika daní je poměrně rozsáhlá, proto práce pracovala především s daní z příjmů, která je pro podnikatele nevyhnutelnou platební povinností. Ne každý dokáže přesně s daněmi pracovat a získat tak předběžný náhled na budoucí zdanění své činnosti. Právě proto práce nastínila možnosti, které mohou nastávající podnikatele potkat.

V teoretické části byly nejprve popsány možnosti formy podnikání – forma fyzické a právnické osoby. Největší pozornost byla věnována podnikající fyzické osobě a z právnických osob byla vybrána nejběžnější forma společnosti a to společnost s ručením omezeným. Po seznámení s možnostmi, které má člověk, který chce zahájit svoji podnikatelskou činnost, následoval náhled do české daňové soustavy. Vzhledem k cíli práce byly nejpodrobněji rozebrány daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob, aby bylo upřesněno, s čím mají podnikatelé tu čest a bohužel daní z příjmů se nevyhnou. Byly ale také uvedeny i ostatní přímé daně a také nepřímé daně, se kterými se může podnikající osoba (ale i nepodnikající) setkat. Protože každý z nás by měl mít alespoň přehled o daních, které ho budou provázet.

Praktická část byla věnována vývoji daně z příjmů od roku 2006 do roku 2016, bylo porovnáno, jak se změnilo zdanění fyzické osoby po zrušení progresivního zdanění a jaký rozdíl tato změna v čisté výši daně způsobila. Právnická osoba neprošla žádnou radikální změnou ve způsobu zdanění, pouze ve výši zdanění, které bylo ve vybraných letech porovnáno a ve výsledku je vidět postupná daňová úspora, protože daňové zatížení mělo klesající charakter. Bylo tedy získáno přehledu zdanění v předchozích letech a je viditelné, že bylo v minulosti usilováno o klesající daňové zatížení. Pro právnickou osobu nastala stabilizace v roce 2010, pro fyzickou osobu již v roce 2008, po zrušení progresivního zdanění, což pro mnohé znamenalo velkou daňovou úsporu.

Další podstatnou částí bylo srovnání aktuálního zdanění (pro rok 2016) podnikající fyzické osoby a právnické osoby (společnosti s ručením omezeným). Touto částí bylo dosaženo hlavního cíle bakalářské práce. Na modelových příkladech byly vypočteny výše daně z příjmů pro fyzickou i pro právnickou osobu a následně byly výsledky porovnány. Byly

nalezeny hranice v peněžním vyjádření, od kterých se odvíjí volba formy podnikání. Následovalo shrnutí výsledků formou doporučení pro společnost Euregnia, které může předávat svým klientům.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- AZ-DATA.CZ., ©2015. Az-data.cz [online]. [cit. 2017-02-17]. Dostupné z: <http://www.az-data.cz/clanky/dan-prijmu-pravnickych-osob>.
- ČESKO, 1991. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>.
- ČESKO, 1992a. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dan_z_nemovitosti/.
- ČESKO, 1992b. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>.
- ČESKO, 1992c. Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/socialni-zabezpeceni-pojistne/>.
- ČESKO, 1992d. Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/vzp-pojistne/>.
- ČESKO, 1993. Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/silnicnidan/>.
- ČESKO, 1997. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souv. zákonů. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/vzp/>.
- ČESKO, 2003. Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spotrebnidan/>.
- ČESKO, 2004. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dph/>.

- ČESKO, 2012a. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>.
- ČESKO, 2012b. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchodni-korporace/>.
- ČESKO, 2013. Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí. Business.center.cz [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dan-z-nabyti-nemovitych-veci/>.
- EUROPEAN TAX HANDBOOK, 2014. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 1990, ISSN 0925-9759.
- GALOČÍK, Svatopluk, Oto, PAIKERT, 2015. DPH 2015 výklad s příklady. 11. vyd. Praha: GRADA Publishing, 384 s. ISBN 978-80-247-5500-7.
- HEJDA, Jan, 2014. Společnost s ručením omezeným. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2014, 279 s. ISBN 978-80-7263-870-3.
- JOSKOVÁ, Lucie, 2014. Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daň. 1. vyd. Praha: Grada, 207 s. ISBN 978-80-247-4445-2.
- JOSKOVÁ, Lucie, Jan ŠAFRÁNEK, Pěva POKORNÁ, Pavel PRAVDA a Markéta PRAVDOVÁ, 2015. Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daň. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 232 s. ISBN 978-80-247-5837-4.
- JURČÍK, Radek, 2015. Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 137 s. ISBN 978-80-7418-176-4.
- KOLÁŘOVÁ, Monika, 2013. Velká kniha pro podnikání. 2. vyd. Olomouc: Rubico, 183 s. ISBN 978-80-7346-157-7.
- KUBÁTOVÁ, Květa, 2015. Daňová teorie a politika. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 275 s. ISBN 978-80-7478-841-3.
- MLADÁ FRONTA a.s., ©2017a. Finance.cz [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/socialni-pojisteni-osvc/zaklad-a-sazby/>.

- MLADÁ FRONTA a.s., ©2017b. Finance.cz [online]. [cit. 2017-04-20]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/zdravotni-pojisteni-osvc/vymerovaci-zaklad/>.
- PELC, Vladimír, Petr PELECH, 2014. Daně z příjmů s komentářem 2014. 14. vyd. Olomouc: ANAG, 1119 s. ISBN 9788072638673.
- SOFT BOOKS, s.r.o., []. Zpravy.alfa9.cz [online]. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?a=40066>.
- ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie, 2007. Zakládáme a provozujeme živnost: podnikání podle živnostenského zákona. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, 210 s. ISBN 978-80-251-1735-4.
- VANČUROVÁ, Alena, 2014. Daňový systém ČR 2014. 12. vyd. Praha: 1. VOX, 391 s. ISBN 978-80-87480-23-6.
- WOLTERS KLUWER ČR, a. s., ©2016. Ucetnikavarna.cz [online]. [cit. 2017-02-17]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/>.
- ZICHOVÁ, Jaroslava, 2008. Živnostenské podnikání. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, 196 s. ISBN 978-80-7418-001-9.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	A podobně
a.s.	Akciová společnost
a spol.	A společníci
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPFO	Daň z příjmů fyzické osoby
DPPO	Daň z příjmů právnické osoby
FO	Fyzická osoba
k.s.	Komanditní společnost
např.	Například
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnická osoba
Sb.,	Sbírka (zákonů)
SP	Sociální pojištění
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
tzv.	Takzvaný
v.o.s.	Veřejná obchodní společnost
ZP	Zdravotní pojištění

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma přímých daní v ČR (vlastní zpracování).....	24
Obrázek 2: Schéma nepřímých daní v ČR (vlastní zpracování).....	31

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vývoj daně z příjmů (vlastní zpracování, cit. dle AZ-data.cz, ©2015, Wolters Kluwer ČR, a. s., ©2016)	37
Tabulka 2: Výpočet DPPO 2006-2007 (vlastní zpracování)	38
Tabulka 3: Výpočet DPPO 2008 (vlastní zpracování).....	38
Tabulka 4: Výpočet DPPO 2009 (vlastní zpracování).....	39
Tabulka 5: Výpočet DPPO 2010 (vlastní zpracování).....	40
Tabulka 6: Meziroční srovnání DPPO (vlastní zpracování).....	40
Tabulka 7: Meziroční srovnání čistého podílu společníka (vlastní zpracování)	41
Tabulka 8: Srovnání progresivní daně a zdanění jednotnou sazbou (vlastní zpracování)	43
Tabulka 9: Výpočet DPFO při základu daně 146 900 Kč (vlastní zpracování)	45
Tabulka 10: Výpočet DPPO při základu daně 146 900 Kč (vlastní zpracování)	45
Tabulka 11: Výpočet DPFO při základu daně pod a nad hranicí 146 900 Kč (vlastní zpracování)	46
Tabulka 12: Výpočet DPPO při základu daně pod a nad hranicí 146 900 Kč (vlastní zpracování)	47
Tabulka 13: Výpočet DPFO při základu daně 477 100 Kč (vlastní zpracování)	48
Tabulka 14: Výpočet DPPO při základu daně 477 100 Kč (vlastní zpracování)	48
Tabulka 15: Výpočet DPFO při základu daně pod a nad hranicí 477 100 Kč (vlastní zpracování)	49
Tabulka 16: Výpočet DPPO při základu daně pod a nad hranicí 477 100 Kč (vlastní zpracování)	50
Tabulka 17: Výpočet DPFO při základu daně 1 000 000 Kč (vlastní zpracování)	51
Tabulka 18: Výpočet DPPO při základu daně 1 000 000 Kč (vlastní zpracování)	51